8554
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I grupa.
Cena 200 lir
Leto XXXIV. Št. 22 (9934)
TRST, petek, 27. januarja 1978

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

Z ZELO POLEMIČNIM POROČILOM NA ZASEDANJU CENTRALNEGA KOMITEJA KPI

Berlinguer potrdil zahtevo komunistov po sestavi vlade demokratične enotnosti

V primeru, da bi demokristjani vztrajali na nepopustljivih stališčih, pa bi bila možna tudi sestava vlade brez KD
Kriza Andreottijeve vlade je bila neizogibna

RIM — Generalni tajnik komunistične partije Enrico Berlinguer je s svojim poročilom na včerajšnjem zasedanju centralnega komiteja sprožil predlog, ki je obenem izziv: ali pride do sestave vlade za zasilno stanje, ali pa naj se krščanska demokracija ne zoperstavi sestavi vlade na pobudo strank, ki so zahtevale spremembo političnega okvira. Taka vlada naj bi delovala na osnovi programa, ki bi bil dogovorjen med vsemi demokratičnimi strankami, poleg tega pa naj bi uvedli tudi morebitne nove oblike nadzorstva, poleg že obstoječih. KD bi morala v takem primeru pokazati enak čut odgovornosti, kakršnega so doslej pokazale ostale stranke v odnosu do demokrščanske enobarvne vlade.

Domneve in predvidevanja o morebitnem «popuščanju» komunistov so bile torej demantirane: KPI vztraja na svoji liniji. Decembrski «preokret», se pravi zaostritev kritike na račun Andreottijeve vlade, ni terej pomenil običajnega manevra, ki naj bi omogočil, da bi na pogajanjih odvigali ceno», pač pa je bil premišljen korak, sad prepričanja, da sedanja vlada ni kos problemom trenutka.

Že samo sklicanje CK, ki ga je Berlinguer označil kot «nenevadnega» v času vladne krize, pa tudi besede tajnika KPI, ki so izzvenele dokaj ostro do KD, bodo nedvomno povzročile nemalo zmede v demokrščanskih krogih, posebno v tistih, ki so upali, da bo mogoče najti izhod iz krize v doglednem času in brez velikih pretresov.

Svoja izvajanja je Berlinguer začel z ugotovitvijo, da KD zavrača ne samo predlog o vladi za zasilno stanje, pač pa tudi predlog o vstopu komunistov samo v večino, ne pa v vlado. Tako stališče je absurdno ter povečuje nevarnost predčasnega razpusta parlamenta. Proti predčasnim volitvam pa so se izrekle tudi druge stranke, zaradi česar bo treba — v primeru, da bi KD vztrajala v svoji nepopustljivosti — najti drugačne rešitve, ki bi bile tako s političnega kot z ustavnega vidika korektne.

Berlinguer je tu pojasnil, kaj misli, ko govori o «laični» vladi. Ne gre za to, da bi KD potisnili v opozicijo, saj bi tovrstna rešitev popolnoma nasprotovala enotni politiki, za katero se zavzemajo komunisti. Vlado naj bi sestavljale KPI, PSI in PRI, KD pa naj bi sodelovala pri sestavi programa. Skratka, KD naj bi odigravala vlogo, ki jo je v odnosu do Andreottijeve vlade odigrala KPI.

Tajnik KPI se je dalj časa ustavil ob razlogih, ki so privedli do sedanje krize, ki jo je označil kot «neizogibno». Ugotovil je, da se je položaj v državi od jeseni sem slabšal, začenši od resitve «afere Lattanzio», do dvoumnosti v zadevi okrog vladnega predloga o pokojninah, medtem ko se je daljšal seznam programskih obvez, ki so ostale neizpolnjene, ali pa so njihovo vsebino izkrivili. Istočasno se je tudi izrodil dialog s sindikati, kot sta dokazali velika manifestacija kovinarjev 2. decembra in napoved splošne stavke. Če temu dodamo še poslabšanje položaja na področju javnega reda, nujnost gospodarskega razvoja, slabo funkcioniranje demokratičnih inštitucij in državnega aparata, je povsem jasno, da je bila enobarvna vlada nesposobna, da bi reševala bude probleme na mizi. Samo vlada demokratične enotnosti in solidarnosti — je nadaljeval Berlinguer — ki je edina sposobna, da mobilizira vse energije v državi ter vzpostavi ozračje zaupanja in novega zagona, lahko privede državo iz krize. Vsi podatki potrjujejo — je poudaril tajnik KPI — da smo v izjemnem položaju, ki terja od strank, naj najdejo toliko poguma in odločnosti, da odgovorijo s prav tako izjemno rešitvijo: z vlado za zasilno stanje.

V zaključnem delu svojega poročila je Berlinguer omenil tudi notranja vprašanja stranke ter priznal, da se znotraj KPI vije zelo živahna diskusija ter da med volivci prihaja tudi do odklonov od uradne linije partije, še posebno, ko ni dovolj odločnega odklanjanja «radikalekstremističnih» stališč. Te napake — po Berlinguerjevem mnenju — izhajajo iz zmotnega prepričanja, da je linija enotnosti in najširšega sodelovanja lahka pot, brez vsakršnih pretresov. Nasprotno pa je to pot, ki je posuta tudi s trenutki napetosti, polemik in boja, je dejal Berlinguer.

CANDIDA CURZI

Tajnik KPI Berlinguer na govorniškem odru med zasedanjem CK (Telefoto ANSA)

Andreotti končal prvi krog posvetovanj

Danes srečanje s sindikalnim vodstvom

Tajnik KD Zaccagnini odgovarja na vprašanja časnikarjev po srečanju z Andreottijem (Telefoto ANSA)

RIM — Andreotti je zaključil prvi krog posvetovanj s predstavniki strank za sestavo nove vlade. Včeraj je sprejel najprej predstavnika Doline Aoste Fossona, nato radikalca Pannello in Boninovo, končno pa delegacijo KD, ki so jo sestavljali predsednik stranke Moro, tajnik Zaccagnini, namestnika tajnika Galloni in Gaspari ter načelnika parlamentarnih skupin. Danes se bo Andreotti sestal s sindikalnimi voditelji Lama, Macariom in Benvenutom.

Po včerajšnjem srečanju z Andreottijem je Zaccagnini izjavil, da so razpravljali predvsem o programu nove vlade ter da so mandatarju želeli, da bi bil njegov poskus uspešen. Tajnik KD je dodal, da se njegova stranka giblje na osnovi sklepov strankinega vodstva in da odgovorno čaka na razvoj položaja. Na vprašanje časnikarjev pa je Galloni potrdil, da so vprašanje «političnega okvira» na včerajšnjem srečanju z mandatarjem samo obrobno obravnavali in da se bodo tega problema lotili prihodnji teden.

Pannella pa se je po pogovoru z Andreottijem omejil na ugotovitev, da bo probleme države mogoče rešiti samo s pogojem, da KD preide v opozicijo.

Gionfrida zaslišal socialdemokrata Tanassija

RIM — Preiskovalni sodnik ustavnega sodišča Gionfrida je včeraj ves dan zaslševal bivšega obrambnega ministra socialdemokrata Maria Tanassija. Zaslševanje je trajalo do 20.30, ko je Tanassi očitno zadovoljen odšel iz Gionfridove pisarne. Pogovoru sta sledila tudi njegova zagovornika Gaito in Zeppieri.

Danes se bo zaslševanje nadaljevalo. Naj omenimo, da je ministra Guia Gonfrida zaslševal polne tri dni. Menijo, da je bivši obrambni minister skušal na podlagi nekaterih dokumentov osrednjega italijanskega bančnega zavoda dokazati, da so Lockheedovi dolarji odromali na nekatere tekoče račune v Švici in ZDA in da jih on nikoli ni prejel. Tanassi naj bi tudi opozoril Gionfrida na dvoumno zadržanje Ovidia Lefebvra, ki je baje dal preiskovalnemu sodniku dokaj nasprotujoče si izjave.

NA SAVONSKEM PROCESU ZARADI ŠKANDALA Z MONTAŽNIMI HIŠAMI

ZA BALBA IN BANDERO TOŽILEC ZAHTEVAL 8 IN 10 LET ZAPORA

Dr. Boccia je za ostale tri obtožence predlagal oprostitev - Namig na morebitne «višje» odgovornosti - Poseg odvetnikov zasebnih strank

(Od našega poročevalca)

SAVONA — Državni tožilec dr. Camillo Boccia je zahteval deset let zapora za bivšega župana občine Majano Girolama Bandero in osem let zapora za osebnega tajnika posebnega vladnega komisarja za potresno področje poslanca Zamberlettija Giuseppa Balba. Za oba je zahteval tudi dosmrtno prepoved opravljanja javnih služb. Za ostale tri obtožence pa je tožilec zahteval oprostitev: zaradi pomanjkanja dokazov za savonskega odvetnika Pastrenga, za videmskega prefekta Spazianteja in za funkcionarja Labio pa, ker nista zagrešila dejanja.

Tožilec je ob začetku svojega posega pohvalil sodišče, ker je zavrnilo zahtevo po zaslišanju dodatnih prič in poudaril, da je krivda Balba in Bandere že dovolj dokazana, dodal pa je, da bi bilo zaslišanje dodatnih prič izredno «neprijetno», ker gre za osebe, ki bi bili lahko v bodočnosti obtoženci in jih torej ni mogoče zaslišati kot priče. Gre le za bežen namig, ki pa je povzročil precejšnje razburjenje, saj sta bila med dodatnimi pričami, ki jih sodišče ni hotelo zaslišati, poslanec Zamberletti in visoki funkcionar posebnega vladnega komisariata inž. Marini.

Sicer pa je tožilec Boccia utemeljil trditev o krivdi Balba in Bandere že z izjavami samih obtožencev, ki sta se sprva izmikala in vse do začetka razprave zanikala celo dejstva, o katerih ni moglo biti nobenega dvoma. Dejal je, da njunega zagovora, po večmesečnem posvetovanju z odvetniki in večkratnem medsebojnem razgovoru, ni mogoče jemati resno. Še izrecno pa je poudaril nekatere okoliščine, ki pričajo o tem, da je šlo za izsiljevanje: obnašanje župana Bandere, dejstvo, da so bili čeki naslovljeni na splošno ime Mario Rossi, vlogo, ki jo je igral Balbo kot osebni Zamberlettijev tajnik v Vidmu, denar, ki ga je Balbo izročil Banderovemu «prijateliču» Robertu Brollu. («Bandera je bil o vsem obveščen in je verjetno izsiljeval Balba,» je dejal dr. Boccia.)

Tožilec je nato poudaril, da ne Balbo ne Bandera ne zaslužita nobene olajševalne okoliščine. «Izkoriščala sta potres za lastni zaslužek, prav tako, kot če bi brskala po ruševinah,» je dejal dr. Boccia in opozoril, da morajo sodniki upoštevati okoliščine v Furlaniji po potresu, ko se bodo odločali za kazen ter dodal: «Nezaslišano je, da je prav župan, ki bi moral biti za zgled prebivalstvu, izkoriščal te okoliščine.»

Kar pa zadeva ostale tri obtožence, je tožilec poudaril izredno obrobno vlogo, ki jo je pri tej zadevi odigral odvetnik Pastrengo, dejal pa je še, da o vsem tem ni dovolj dokazov za obsodbo. Za ostala dva obtoženca pa je zahteval povolno oprostitev: za Labio, ker je povedal prefektu in torej svojemu nadrejenemu, kar mu je sporočil Carozzo (in sicer, da ga je Bandera izsiljeval), za Spazianteja pa, ker je v tistem času vladala v Vidmu tolikšna zmeda, da je povsem razumljivo, da je prefekt na to pozabil, še zlasti zato, ker so se v tistem času vsi pritoževali.

Včerajšnja razprava se je začela s posegom zastopnikov zasebnih strank odvetnika Nasutija za Renata Carozza in odvetnika Biondija za Carozzovo sodelavko in solastnico podjetja Precasa Irene Allegro. Oba sta bila zelo ostra zlasti do župana Bandere, medtem ko sta bila nekoliko milejša do Balba in do tretjega obtoženca odv. Pastrenga. Carozzo in Allegrova zahtevata seveda odškodnino za vso materialno škodo, ki jo je utrpelo podjetje Precasa, to škodo pa bo moralo določiti kasneje civilno sodišče; zaenkrat zahtevata tako lastnika podjetja Precasa predujem 50 milijonov lir od Bandere in 20 milijonov lir od Balba z utemeljitvijo, da je bil Bandera odločilnega pomena pri vsem, saj je kot župan bistveno vplival pri sklepu občine Majano, da razveljavi pogodbo s Precaso; kar zadeva Balbo pa Carozzo in Allegrova zaenkrat zahtevata le 20 milijonov lir, to je vrnitev 14 milijonov, ki sta jih izročila osebnemu tajniku bivšega vladnega komisarja za potresno področje Zamberlettija, obresti in povračilo stroškov, ki sta jih sedaj imela s procesom.

Sicer pa je bilo že iz obeh govorov pravnih zastopnikov podjetja Precasa razvidno, da se je obtožba osredotočila predvsem na Bandero. Balbova vloga je v veliki meri postranskega pomena, delno tudi zato — in to je bilo jasno povedano — ker je Balbo igral dokaj pošteno igro, saj je zahteval «samo» 5 odstotkov celotne kupčije, kar je bil Carozza pripravljen plačati. Drugače je bilo z Bandero, ki sta ga odvetnika prikazala kot nenasitneža in pohotneža, ki se ni zadovoljil s «poštenimi petimi odstotki, ampak je hotel še in š». Odvetnik Biondi je celo opozoril na okoliščino, ko je Balbo pred Carozzom dejal Banderi: «Če ne gre pa ne gre; kar vrnimo denar.»

«Vendar Bandera,» je dejal odvetnik Biondi, «ni bil za to. Ni se hotel ločiti niti od ene same lire, saj je bil ves zavzet, da bi jih dobil še več: bil je kot pes, ki slepo teče za klobasami.» Odvetnika sta tudi utemeljila trditev, da je bil Bandera že od vsega začetka v slabi veri, saj je sprva hotel sklenitj s Carozzom pogodbo za več hiš, kot jih je občina Majano dejansko potrebovala in so mu šele na posebnem vladnem komisariatu zmanjšali dobavo. Odvetnik Biondi pa je še zlasti poudaril okoliščino, da ta način izsiljevanja prizadene celotno občino in vse demokratične inštitucije, še zlasti v dramatičnih trenutkih, kakršnim smo bili priča v Furlaniji, kjer je morale krajevne uprave uživati popolno podporo prebivalstva.

Do Balba sti bila, kot že rečeno, odvetnika nekoliko milejša, čeprav zelo odločna. Nedvomno sta upoštevala dejstvo, da sodi Balbo v tem procesu med tiste ljudi, ki so se držali pravil igre. Zahteval je sprva 15 odstotkov, nato pa sta se s Carozzom dogovorila za pet odstotkov in ta dogovor je pač spoštoval. Odvetnik Nasuti je poudaril, da je sicer res, da Balbo uradno ni imel nobene funkcije odločujočega pomena pri izdajanju gradbenih dovoljenj, prav tako pa je tudi res, da je imel kot osebni Zamberlettijev tajnik dostop v vse urade in je bil nekakšen factotum, saj je Zamberletti večkrat dejal: «Če me ne najdete, govorite z Balbom in je prav tako, kot če bi govorili z menoj.» Sicer pa zakon izrecno predvideva, da izsiljevanje obstaja tudi tedaj, ko javni funkcionar izsiljuje izven svojih specifičnih pristojnosti.

Odvetnika sta tudi ocenila Carozzovo prijavo kot pogumno dejanje in dejala, da je savonski industrijec zaradi te prijave utrpel veliko škodo. «Kdo ve koliko lastnikov tovarn je raje molčalo in plačalo? Plačalo prvič, da so jih vključili v seznam dobaviteljev, plačalo drugič, da so jim dodelili dela. Prav ta dejanja so globoko prizadela krajevne uprave v Furlaniji, ki so na tak način izgubile verodostojnost in dostojanstvo,» je dejal odvetnik Biondi, ki je nato polemiziral z izjavami obtožencev in nekaterih prič.

«Zgodilo se je nekoč,» je poudaril, «da je neki župan po naključju sedel v Carozzov avto, se odpeljal z njim pred banko, ga počakal četrt ure v avtu in — presenečenje —, Carozzo mu je ob povratku iz banke podaril 14 milijonov lir. Zgodilo se je nekoč, da je bil neki osebni tajnik tako radodaren, da je sprejel od Carozza denar samo zato, da bi ga podaril nekemu človeku, ki je pri potresu utrpel veliko škodo. Zgodilo se je nekoč, da je neki bančni funkcionar slepo zaupal tajniku nekega poslanca in mu vnovčil dva čeka za 10 milijonov lir, naslovljena na fantomatičnega Maria Rossija.»

«Ne, tukaj ne obravnavamo veselih zgodbic, tukaj govorimo o tragediji furlanskega ljudstva. Takoj po potresu smo govorili, da se ne sme ponoviti, kar se je pripetilo v dolini Belice; žal se te stvari ponavljajo in ne poznam besed, ki bi te dogodke primerno ocenil,» je zaključil svoj poseg odvetnik Biondi.

BOJAN BREZIGAR

ZAKLJUČENO ZASEDANJE ITALIJANSKO - JUGOSLOVANSKEGA ODBORA V BEOGRADU

Prevelik trgovinski primanjkljaj SFRJ v rekordni blagovni izmenjavi z Italijo

Blagovna menjava je lani dosegla 1,7 milijarde dolarjev, primanjkljaj na jugoslovanski strani pa znaša 365 milijonov - Razširiti je treba obseg menjave, proizvodno kooperacijo in skupna vlaganja - Bližnja pogajanja med EGS in SFRJ - Ossola pri Djuranoviću

BEOGRAD — Predsednik zveznega izvršnega sveta Veselin Djuranović je včeraj v Beogradu sprejel italijanskega ministra za zunanjo trgovino Rinalda Ossolo. Kakor so sporočili, sta med pogovorom, ki je minil v prisrčnem in prijateljskem vzdušju, izmenjala mnenja o možnosti za nadaljnje utrjevanje in širjenje gospodarskega sodelovanja med Jugoslavijo in Italijo ter o nadaljnjem sodelovanju Jugoslavije z Evropsko gospodarsko skupnostjo. Pogovora se se udeležili tudi zvezni tajnik za zunanjo trgovino dr. Emil Ludviger, zunanjepolitični svetovalec predsednika ZIS Nikola Čačinović in italijanski veleposlanik v Beogradu Alberto Cavaglieri.

Italijanskega ministra Ossolo, ki je na obisku v Beogradu kot predsednik italijanskega dela mešanega odbora za gospodarsko, industrijsko in znanstveno sodelovanje, je včeraj sprejel tudi podpredsednika zveznega izvršnega sveta dr. Berislav Šefer. V daljšem pogovoru, ki so se ga udeležili tudi dr. Emil Ludviger, Alberto Cavaglieri in drugi, je tekla beseda o bližnjih pogajanjih o sodelovanju med Jugoslavijo in Evropsko gospodarsko skupnostjo.

Z jugoslovanske strani je bila, kakor poudarja sporočilo, izražena zaskrbljenost zaradi mandata izvršne komisije EGS za pogajanja o prihodnjem sodelovanju z Jugoslavijo. Poudarjeno je bilo, da je ta mandat znatno ozji od pričakovanega in da pri nekaterih vprašanjih prinaša večje omejitve kot pa so dosedanje. Obe strani sta se strinjale, da si je s pogajanji treba prizadevati za ustrezno razširitev mandata v skladu z načeli, ki jih vsebuje beograjska deklaracija Jugoslavija - EGS iz decembra 1976. Glede jugoslovansko - italijanskega ekonomskega sodelovanja so na pogovorih pri dr. Šeferju opozorili na možnost in potrebo, da se razširi, in sicer s povečanjem blagovne menjave in tudi z razširitvijo proizvodne kooperacije in skupnih vlaganj gospodarskih organizacij obeh držav. Nad tem mora stalno bedeti mešani odbor in dajati tudi ustrezne pobude.

Sicer pa se je včeraj pod vodstvom zunanjetrgovinskih ministrov dr. Emila Ludvigerja in Rinalda Ossole končalo zasedanje mešanega odbora za gospodarsko, industrijsko in tehnično sodelovanje med Jugoslavijo in Italijo, ki je trajalo od ponedeljka. Ob tej priložnosti so naglasili, da je bil lani dosežen rekord v jugoslovansko - italijanski blagovni menjavi — kar 1,7 milijarde dolarjev. Razčlenitev te rekordne vsote daje naslednjo podobo: jugoslovanski izvoz v Italijo je znašal 664 milijonov dolarjev (to je največ doslej), jugoslovanski uvoz iz Italije pa je dosegel 1.029 milijonov dolarjev, tako da je na jugoslovanski strani v trgovinski bilanci primanjkljaj v znesku 365 milijonov, torej cel milijon dolarjev na dan.

Kot je naglasil zvezni tajnik za zunanjo trgovino dr. Emil Ludviger, tako velik trgovinski deficit ni samo skrb jugoslovanske strani, temveč bi moral biti tudj skrb italijanski partnerjev. Izhod iz takšnega položaja je v dinamiziranju blagovne menjave, ne pa v omejitvah. Po besedah Ludvigerja, ta zadnji korak (torej omejevanje blagovne menjave) pride v poštev samo, če jugoslovanska stran ne bo naletela na razumevanje partnerjev, saj namreč ne sme dovoliti, da bi bila ogrožena zunanja likvidnost države. Kakor je dejal zvezni tajnik za zunanjo trgovino, lahko vladi obeh držav ustvarita vzdušje za pozitivne premike. Jugoslovanska vlada ne vztraja pri popolnoma uravnoteženi trgovini, vendar se le zavzema za to, da je deficit v znosnih mejah.

Tanjugovo poročilo o zasedanju mešanega odbora poleg tega še navaja, da se je jugoslovanski izvoz v Italijo lani povečal za 11 odstotkov, uvoz pa za 35 odstotkov v primerjavi z letom 1976. Značilno je, da se trgovinski deficit veča tudi relativno: lani je bilo namreč le 61 odstotkov uvoza iz Italije pokritega z izvozom, leto prej pa 78 odstotkov in je trgovinski deficit znašal 164 milijone dolarjev.

Poleg blagovne menjave med Jugoslavijo in Italijo so razvite tudi druge, višje oblike gospodarskega sodelovanja. V obdobju 1968-1976 je bilo sklenjenih 26 pogodb o skupnih naložbah. Približno polovica skupnih investicij se nanaša na pogodbo jugoslovanske avtomobilske industrije «Crvena zastava» z italijanskim «Fiatom», sicer pa poleg avtomobilske industrije skupna vlaganja zajemajo še aluminijsko, kemično in tekstilno industrijo, proizvodnjo strojev, elektroindustrijo in proizvodnjo hrane. Jugoslovanska in italijanska podjetja so sklenila 88 pogodb o dolgoročnem proizvodnem sodelovanju in 39 pogodb o nakupu patentov, licenc in drugih pravic do industrijske lastnine.

Izvedelo se je, da je bilo v razpravi poudarjeno tudi važno vprašanje, o katerem je bil govor tudi na skupnem zasedanju jugoslovanske in italijanske trgovinske zbornice v začetku decembra lani v Opatiji, ki zadeva plačna proizvodov, izvirajočih iz gospodarskega sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo, na tržišča tretjih držav. Kot že v Opatiji je bilo tudi zdaj poudarjeno, da morajo pri sedanji stopnji sodelovanja gospodarski operaterji obeh držav povečati napore za plasma svojih proizvodov na tržišča zlasti dežel v razvoju. V industrijski prosti coni na jugoslovansko - italijanski meji bodo v prihodnjih desetih letih nameščene specializirane industrije prav za take proizvode.

Mešani odbor je obravnaval tudi nekatera vprašanja maloobmejnega prometa in se zavzel za čimprejšnjo spremembo strukture tržaškega in goriškega sporazuma, ki urejata ta promet in ki ju je razvoj že prerasel. V tej zvezi je bilo poudarjeno, da problematika maloobmejnega prometa ne zajema samo obmejnih področij Slovenije in Furlanije-Julijske krajine, pač pa tudi sodelovanje med republiko Črno goro in Puglio, ki se bo v kratkem času razširilo tudi na Bosno in Hercegovino na eni ter Campanio na drugi strani. (v.b. - e.k.)

VOJAŠKA KOMISIJA BI SE MORALA SESTATI ŽE PRIHODNJI TEDEN

Egiptovski predsednik išče zaveznikov pred obnovitvijo razgovorov z Izraelom

KAIRO — Pred nadaljevanjem mirovnih pogajanj z Izraelom, ki naj bi sodeč po izraelskih izjavah stekla že prihodnji teden, Egipt nujno potrebuje zaveznikov. Kairo je zato osnoval široko diplomatsko akcijo, ki bo dejansko zajela večje število držav. Zelo aktiven je tudi ostali arabski svet, ki ob pričakovanju nadaljnjega razvoja v egiptovsko - izraelskem - dogovarjanju, skuša končno uskladiti stališča.

Egiptovske izjave so veliko manj optimistične kot izraelske, vendar se je njihov ton odločno omilil, kakor so želele ZDA. Ameriško posredovanje pa ni omililo izraelskega stališča, ki vztraja na že znanih zahtevah, čeprav je vladni pristanek na obnovitev pogajanj z Egiptom v okviru vojaške komisije že skoraj gotov.

«Pojasniti ostalim egiptovske teznje in poglede», temu naj bi služilo potovanje državnega podpredsednika Mubaraka po arabskih prestolnicah, predsednika skupščine Mareia v ZDA, zunanjega ministra Kamela po nekaterih evropskih prestolnicah in njegovega pomočnika Butrosa po afriški celini.

V zadnjih dneh se mrzlično vrstijo posvetovanja tako v zmernem kakor v radikalnejšem arabskem taboru. Saudska Arabija in Kuvajt si še vedno prizadevata, da bi «zedinila arabske sile», medtem ko se bo radikalnejša «fronta trdnosti» sestala v Alžiru v začetku februarja in ne še konec meseca, kakor je bilo prvotno napovedano. V taboru odločnih nasprotnikov egiptovske politike do Izraela je treba omeniti nadaljnjo zaostritev Sirije do Sadata, odstop katerega postavlja kot pogoj morebitnega zbližanja med državama.

Obsedno stanje v Tuniziji zaradi splošne stavke

TUNIS — Neredi, ki so izbruhnili v Tunisu, kjer so proglasili splošno stavko, so terjali tri smrtne žrtve, od katerih eno med demonstranti in dve med policaji. V akcijo so stopili tudi oddelki vojske, ki skušajo skupaj s policijo zatreti poulične spopade, ki so zajeli tudi središčne ulice Tunisa.

Tunizijske oblasti so medtem oklicale izredno stanje in policijsko uro, ki na območju glavnega mesta Tunisa velja od 18. do 5. ure. Prepovedali so tudi javne shode.

OBTOŽENA STA BILA UPIRANJA POLICIJI

Milanski sodniki oprostili misovca Servella in Petronia

MILAN — Medtem ko se v državi množijo protesti proti sramotni razsodbi, s katero so rimski sodniki oprostili pripadnike škvadristične organizacije «ordine nuovo», milanski sodniki uberejo isto pot kot rimski kolegi in oprostijo vrsto misovskih voditeljev, obtoženih, da so bili pobudniki manifestacije, ki se je izrodila v nebrzdano nasilno divjanje in se je zaključila z umorom policijskega agenta Antonia Marina. Po daljšem posvetovanju je sodni zbor oprostil podpredsednika MSI Franca Mario Servella in bivšega poslanca Francesca Petronia, «ker nista zagrešila pripisanega jim kaznivega dejanja», Nestora Crocesija in Pietra De Andreisa pa zaradi pomanjkanja dokazov. Za vse štiri je javni tožilec dr. Viola zahteval eno leto in štiri mesece zaporne kazni.

Servellu, Petroniu, Crocesiju in De Andeisu, ki sta jih Marinova morilca Loi in Murelli obtožila, da so tisti, ki so izgrede naročili, bi morali soditi skupno s švadristi, ki so bili vpleteni v poulične izgrede in umor policijskega agenta. Postopek proti njim pa so ločili od osrednjega procesa, ker so morali sodniki počakati na ustrezno dovoljenje parlamenta. (vt)

OBTOŽENI SO PONEVERBE JAVNIH SREDSTEV

Belice: orožniki aretirali 13 državnih funkcionarjev

Med aretiranci so deželni skrbnik za javna dela, vodja državnega tehničnega urada in neki gradbenik

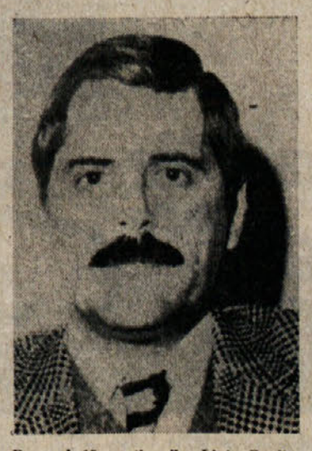

Dva od 13 aretiranih: Livio Zuglian (levo) in Marco Rugen (ANSA)

TRAPANI — Nepričakovan razplet preiskave o «obnovi» doline Belice, kjer deset let po katastrofalnem potresu, prebivalstvo še vedno živi v bornih montažnih barakah; na ukaz sodnika Antonia Sciutta so karabinjerji aretirali kopico vplivnih funkcionarjev ministrstva za javna dela in zasebnih gradbenikov. Vsi so obtoženi, da so poneverili javne dokumente in državni denar ter da so se okoristili z gradnjo ljudskih stanovanj za prizadeto prebivalstvo. V sami vasi Salemi, ki jo je potres 1968. leta porušil do tal, naj bi aretirani nagrabili okrog 4 milijarde lir.

Sodnik Antonio Sciutto, ki je prevzel preiskavo pred približno enim letom, je podpisal skupno 13 zapornih nalogov. Aretirani so vsi vidni funkcionarji ministrstva za javna dela in gradbeniki, ki so imeli v zakupu gradnjo ljudskih stanovanj na prizadetem območju. Gre za inž. Salvatora Maligna, načelnika avtonomnega odseka državnega tehničnega urada za prizadeto območje v pokrajini Trapani, za druga dva funk-

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Soares sestavil novo portugalsko vlado

LIZBONA — Mario Soares je končno sestavil svojo vlado, v kateri so tudi trije predstavniki zmerne demokristjanske stranke, en vojak in en neodvisnež. Gre za odvetnika Salasa, ki je za časa Salazarjeve diktature zagovarjal vrsto protifašističnih osebnosti. Bil je imenovan za ministra za kmetijstvo, čeprav kaže, da na tem področju nima posebnih izkušenj.

PREDSTAVNIKI KRAŠKE GORSKE SKUPNOSTI NA DEŽELI

Podpora KPI, PSI, PSDI in SSk zahtevi po dvojezičnem poslovanju

Svetovalske skupine bodo posredovale in izvedle primerne pobude za čimprejšnjo odobritev statuta skupnosti

Na sedežu deželnega sveta so se včeraj zbrali načelniki svetovalskih skupin KPI, PSI, PSDI in SSk in nekateri svetovalci s predstavništvom Kraške gorske skupnosti, ki ga je vodil predsednik Budin in so ga sestavljali še člani skupščine Škerk, Terčon in Visintin. Komuniste sta predstavljala Colli in Lovriha, socialiste Zanfagnini in Volpe, za socialdemokrate se je srečanja udeležil Lonza, za Slovensko skupnost pa Štoka.

Predstavniki gorske skupnosti so obrazložili prisotnim deželnim svetovalcem težave, ki ovirajo njihovo delovanje in ki izhajajo iz dejstva, da deželni nadzorni organi še niso odobrili statuta, ki ga je skupščina Kraške gorske skupnosti sprejela že 7. decembra 1976. leta. Poudarili so, da je za njegovo dokončno odobritev še edina odprta točka in sicer raba slovenskega jezika pri delovanju organov. S tem v zvezi je tudi že prišlo do vrste sestankov z deželnim odbornikom za krajevne ustanove Bianchinijem, toda na žalost brez uspeha.

Načelniki svetovalskih skupin KPI, PSI, PSDI in SSk so izrazili soglasje z zahtevami Kraške gorske skupnosti po priznanju pravic slovenske narodnostne skupnosti. Obvezali so se posredovati pri ostalih svetovalskih skupinah za čimprejšnjo odobritev statuta in pa zainteresirati s primernimi pobudami za to vprašanje organe deželnega sveta.

V interpelaciji deželnemu odboru

Ostra kritika KD na ravnanje ministrstva glede omejitve ribolova

V zvezi z milo rečeno «raztresenim» ravnanjem ministrstva za trgovinsko mornarico, ki mu načeluje minister Lattanzio, ki se je bil že proslavil (tedaj je bil odgovoren za narodno obrambo) ob priliki pobega nacističnega krvnika Kaplerja, pri vprašanju omejitve ribolova v jugoslovanskih vodah Tržaškega zaliva, se stopnjujejo in zaostrujejo kritike celo v demokrščanski stranki, kateri pripada.

Tako je tudi svetovalec KD Vigini naslovil deželnemu odboru Furlanije-Julijske krajine interpelacijo, v kateri označuje obnašanje vladnih organov glede ukinitve 15. člena sporazuma o ribolovu med Italijo in Jugoslavijo kot «osupljivo», «neverjetno» in «presenetljivo». Svetovalec KD zatrjuje, da ni mogoče jemati tega zadržanja le za ležernost ali nepazljivost, ampak da se ponovno dokazuje, da opustitve in napake, ki jih vlada zakrivi pri izredno kočljivih vprašanjih zaradi venomer obžalovanega centralističnega načina pogajanja in sklepanja, ne le zmanjšujejo vlogo dežele, ampak postavljajo v dvom temeljne izbire, ki nudijo Trstu in deželi gotovo perspektivo gospodarskega razvoja in družbenega napredka.

Vprašuje zato deželni odbor, naj ga seznani s pobudami, ki jih je storil za ugodno rešitev tega vprašanja za krajevne ribiče in za ohranitev dobrih odnosov, ki vladajo med Italijo in Jugoslavijo.

SPOROČILO

Ker nas številni čitatelji vprašujejo, kdaj bo tradicionalni Novinarski ples v Kulturnem domu, sporočamo, da letos tega plesa NE BO iz tehničnih razlogov.

IZJAVA PREDSEDNIKA POKRAJINE O SREČANJU Z MORLINOM

Mimo vladne zavzetosti še vedno neizpolnjene obveze in zamude

Pozitivna ocena odlokov za izvajanje osimskih sporazumov - Ni še področnih načrtov za železarstvo in ladjedelstvo

Po srečanju z ministrom Morlinom o problemih tržaškega gospodarstva je predsednik pokrajine Ghersi objavil izjavo, v kateri poudarja, da je treba ministru priznati, da je spoštoval — čeprav z določeno zamudo — obvezo, da odgovori na probleme, ki mu jih je postavila tržaška delegacija na novembrskem srečanju. Ne gre pa pozabiti, da sta včerajšnje ministrove odgovore pogojevala odstop vlade in negotovost o perspektivah za rešitev vladne krize.

O nekaterih vprašanjih, je dejal Ghersi, se je minister omejil na zagotovitev, da se bo zanje zavzel, toda brez vsake obveze glede na postavljene mu zahteve. Glede drugih problemov, kot so zakoni o pomorskem kreditu in o prispevkih za ladjedelstvo ter načrta za železarsko in ladjedelsko industrijo, se je jasno pokazalo, da še trajajo zastoji in da je treba šele sestaviti besedila za ustrezne zakonske ukrepe.

Pozitivno dejstvo pa je, da so izdelali zakonska odloka za izvrševanje členov 3 in 4 zakona, ki je ratificiral osimske sporazume in s tem nakazali znatna finančna sredstva za nekatere temeljne infrastrukture za gospodarski razvoj Trsta. Vsekakor je opaziti, je poudaril predsednik pokrajine, mimo pozitivne zavzetosti vlade za tržaška vprašanja, neizvrševanje obvez in zamude, ki grozijo zaostriti gospodarsko krizo našega mesta in otežiti iskanje rešitev odprtih vprašanj. Zaradi tega se tudi ohranja politična in družbena napetost, ki je delno skupna vsej državi, delno pa značilna za Trst, ki že mnogo let ne more najti pravega mesta v okviru izbir vladne gospodarske politike.

Ghersi je zaključil s trditvijo, da je treba zelo pozorno preučiti izid srečanja z ministrom Morlinom, upoštevajoč povezave z državnimi in krajevnimi političnimi razmerami. Podrobneje bo o tem poročal in podal bolj poglobljeno oceno srečanja na drevišnji seji pokrajinskega sveta.

JUTRI V REPNU

Strokovni posvet o kraških gozdovih

Jutri se bo ob 9. uri začelo v dvorani gostilne Križman v Repnu celodnevno diskusijsko srečanje o kraških gozdovih, ki ga prirejajo tržaška pokrajina, Kraška gorska skupnost in Svetovni sklad za zaščito narave (WWF). Na strokovno razpravo o stanju in perspektivah gozdov na Krasu so povabljene javne uprave, sindikati, strokovna združenja in ustanove z obeh strani meje.

Vprašanje KPI županu v zvezi s krožkom «Zvezda»

V imenu svetovalske skupine KPI je Fausto Monfalcon predložil županu Spacciniju vprašanje, s katerim ga vprašuje, kako namerava občinska uprava poskrbeti za nove prostore krožka «Zvezda», ki ga je pred dnevi uničil požar, katerega vzroki so še nepojasnjeni. Krožek «Zvezda» je bil važno kulturno središče pri Sv. Ivanu, zato je treba čimprej poskrbeti za nove prostore.

● **V Ljudskem domu na Pončani** (Ul. Ponziana 14) bo drevi ob 20. uri prva predkongresna skupščina šentjakobske sekcije KPI. Senatorka J. Gerbec bo spregovorila o temi «Pobuda KPI za vlado demokratične enotnosti».

● **Danes ob 15.30 se bo v «Vili Manin»** v Passariano začel prvi didaktični tečaj za vodiče. Tečaj organizira deželno odborništvo za šolstvo in kulturno delovanje v sodelovanju s tržaškim mestnim zgodovinskim in umetnostnim muzejem.

PREMIERA KOŠUTOVE MLADINSKE IGRE V KULTURNEM DOMU

«Vitez na obisku» učinkovita predstava ki je močno navdušila mlade gledalce

Sodobna gledališka govorica tržaškega pesnika, ki učinkuje sveže in nekonvencionalno - Dovršena igra celotnega ansambla SSG

Otroci so včeraj imeli v Kulturnem domu svoj praznik. Ansambel Stalnega slovenskega gledališča je namreč uprizoril premiero dela pesnika Miroslava Košute, «Vitez na obisku». «Vitez na obisku» je mladinska igra v šestih slikah, ki je v mnogočem nenavadna. Košuta je razbil znane pravljične predstave, ki pripovedujejo o volkovih in lisicah, rdečih kapicah in mačehah, to se pravi, da je podrl konvencionalni pravljični svet. Seveda pa je tega v zunanji zgradbi predstave še veliko ostalo, preseneča pa govorica, tekst sam na sebi, ki je posodobljen, obravnava aktualne probleme potrošniške družbe in je s tako družbo v frontalnem spopadu. To ni več tisti svet, ki bi dopuščal otroku, da zasanjeno zre v zaslepljive prikaze, skoraj brutalno ga sooča z današnjo stvarnostjo. Kljub povedanemu va je Košutovo sporočilo podano nevsiljivo, še vedno se giblje na mejah pravljičnosti, osebe so izoblikovane neposredno, na odru prevladuje dualizem med dobrim in zlim ter še veliko takega, ki je blizu otrokovemu srcu. Tudi fabula celotnega dela je za to gledališko zvrst nekonvencionalna in vendarle presenetljiva. V leto 1978 se prikrade iz zgodovine Vitez, vazal Karla Velikega, ki se nikakor ne more sprijazniti z današnjim načinom življenja. Radio, televizija, pralni stroj, ura, so mu tuji predmeti, ki jih vse po vrsti uniči, sodobnemu človeku pa pomenijo dobrobit in naslado. Šolarju Andreju, ki je v knjige zaljubljen fant, sovrstniki nočejo in ne morejo verjeti, da je prišla taka veličastna zgodovinska osebnost na obisk. Na koncu pa viteza vsi vzljubijo, tako Peter, Jana, Igor, nona, policaj, učiteljica, saj jih je rešil hude pošasti - medveda. Le dva gledališka lika, Šestprsti in njegov tovariš Refren, vidita v vitezu dobiček in korist, zato ga skušata omrežiti in uročiti, vendar se jima to ne posreči. Torej zmaga dobrega nad zlim. Ob povedanem se mi skoraj nehote vsiljujejo nekatere ugotovitve, ki mogoče niso niti na mestu, a padejo v oči skoraj same od sebe. Že govorica viteza preseneča. V nasprotju z drugimi, govori vitez v verzih, to pa mogoče pomeni zgodovinsko vlogo in pomen poezije, ki je lahko občasno poražena, nadomeščena s potrošniškimi rekviziti, a ne more izumreti, ne more prenehati obstajati, saj pomeni poezija lepoto in nenazadnje življenjsko vrednoto. Košuta se sooča tudi z drugačno resnico in ta je, da je človek produkt družbe, v kateri živi: «človek rojen je v svoj pravi čas,/rojen je v svoj svet,/v drugem vsakomur od nas/ je težko živet». Tudi tu je mogoče ugotovili spopad med generacijami, ideologijami, mišljenjem, itd., itd.

Pa pustimo ob strani taka razmišljanja. Poudariti je treba, da so otroci, ki so napolnili parter naše gledališke hiše, nadvse uživali, živo so se integrirali v predstavo in jo tudi sami, celo nasilno oblikovali. To je pa za avtorja, režiserja in igralce velik uspeh. Režiser Mario Uršič je ustvaril dovolj dinamično predstavo, ki je kljub nekaterim pavzam učinkovala duhovito, veselo in živo, pri tem pa ima dober delež tudi enostavna scena Demetrija Ceja in kostumi Marije Vidau. Glasbena oprema Aleksandra Vodopivca je še samo stopnjevala šarm mladinske igre, ki je v vseh zapustila ugoden vtis. Igralci Stane Starešinič, Stojan Colja, Livij Bogatec, Miranda Caharija, Aleš Valič, Silvij Kobal, Adrijan Rustja, Zlata Rodošek, Bogdana Bratuž, Alojz Milič in Dušan Jazbec so se na odrskih deskah razživeli, vsi, brez izjeme so zaigrali neposredno in so se z veliko profesionalnostjo izmotali iz zagat, v katere so jih spravili otroci.

m. č.

Drevi predavanje o grafopedagogiji

Italijanski inštitut za grafologijo iz Trsta priredi drevi ob 18.30 v sodelovanju z Ljudsko univerzo zanimivo predavanje na temo «Praktične izkušnje grafologije na osnovni šoli». Predavanje bo v veliki dvorani liceja «Dante» (Ul. Giustiniano 5), govorili pa bosta učiteljici Anita Cattarinussi in Nadir Nobile. Predavanje bo toliko bolj zanimivo, saj bo pripomoglo k boljšemu poznavanju otroške duševnosti in vzrokov določenega otrokovega obnašanja, ki je lahko na prvi pogled nenormalno. Grafologija je torej v veliko pomoč predvsem tistim, ki imajo težko nalogo vzgajati in voditi otroke v življenje.

Obvestilo izletnikom

Vse izletnike, ki so se vpisali za potovanje v Egipt, London in na Kitajsko, prosimo naslednje:

EGIPT: V ponedeljek, 6., in torek, 7. februarja, poravnajte, prosimo, svoj drugi in zadnji obrok (za obe skupini). Ob tej priložnosti prinesite s sabo tudi potni list in rumeno knjižico o opravljenem cepljenju.

LONDON: V dneh 6. in 7. februarja poravnajte drugi obrok.

KITAJSKA: V dneh kot zgoraj poravnajte drugi obrok. Čimprej se tudi cepite proti kozam in koleri.

Izletnike, ki so se prijavili za izlet v BUDIMPEŠTO in ki nimajo v redu svojih potnih listov, naj poskrbijo, da bodo veljavni potni listi v njihovi posesti do 27. februarja, ko je treba plačati drugi obrok. Ob tej priložnosti prinesite s sabo tudi 2 fotografiji (za vizum), poleg tega pa boste morali OSEBNO podpisati ustrezni formular.

Vplačila obrokov dne 6. in 7. februarja se sprejemajo na upravi našega dnevnika v Ul. Montecchi 6 med 9.30 in 13. uro.

Primorski dnevnik

Tatovi v stanovanju — 4 milijoni lir plena

Tatovi so včeraj dopoldne okradli stanovanje 42-letne Marianne Curci por. Tonello v Ul. dei Mirti 3. Izkoristili so njeno odsotnost — ob 8. uri je namreč odšla po nakupih — ter vdrli v stanovanje. Zanimala jih je seveda predvsem zlatnina in te je bilo kar precej v skritih predalih spalnice. Skupno za 4 milijone lir. Nekaj je bilo tudi denarja. Ženska je tatvino odkrila, ko se je okrog 10. ure vrnila domov. Neka soseda je malo prej videla dva mladeniča, ki sta bežala po stopnišču.

Identificirali žrtev prometne nesreče pri Fernetičih

Včeraj so identificirali žensko, ki je v sredo zvečer postala žrtev prometne nesreče med Opčinami in Fernetiči. Gre za 69-letno Marijo Grazio Fetta, ki je bila baje trideset let pacientka v umobolnici pri Sv. Ivanu. Kot znano, je nesrečnico povozil avtomobilist, ki je takoj po nesreči zbežal in ga še vedno iščejo. Avtomobilist je Fettovo zadel v hrbet in jo zbil na tla, nesreči pa je prav gotovo botrovala gosta megla, ki je zelo omejevala vidljivost. Prav zaradi tega se je na istem kraju poškodoval tudi motorist, 70-letni Luciano Semitz iz Ul. Belpoggio 16, ki je utrpel zlom ključnice in razne brazgotine po nogah. Po njegovem pripovedovanju se je zadnji trenutek umaknil truplu, ki je ležalo negibno na tleh, zaradi tega mu je na spolzki cesti spodrsnilo in je padel. Po ugotovitvah agentov naj bi bil motorist vendarle zadel v Fettijevo. V teku je preiskava, da bi ugotovili, ali je bil prav to usodni udarec.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-114; Božje polje Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Žavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

DELEGACIJA SOCIALISTOV PRI OSREDNJEM VODSTVU PSI

USKLAJEVANJE POBUD ZA TRŽAŠKA VPRAŠANJA

Poleg gospodarstva so obravnavali tudi vprašanje avtonomije slovenske šole in delovanje vladne komisije za probleme Slovencev

Predstavništvo tržaške federacije PSI pod vodstvom pokrajinskega tajnika Carboneja se je mudilo v torek in sredo v Rimu na razgovorih z vsedržavnim vodstvom stranke, da koordinira prizadevanja socialistov na krajevni in državni ravni glede bistvenih vprašanj Trsta. S članom osrednjega tajništva PSI in odgovornim za gospodarska vprašanja, poslancem Signorilejem, so se pogovorili o izvajanju gospodarskih delov osimskih sporazumov in o preustroju industrije z državno soudeležbo. Načelniku urada za šolska vprašanja pri PSI, poslancu Bartolucciju, so obrazložili potrebo, da se ob ustanovitvi univerze v Vidmu okrepi tržaško vseučilišče in so obravnavali vprašanja slovenske šole v zvezi z ustanovitvijo avtonomnih šolskih okrajev. Delegacija se je nato srečala s poslanci Aniasijem, odgovornim za javne uprave, Tiraboschijem, načelnikom komisije za zdravstvo, in Cicchitom, ki predseduje sindikalni komisiji. Poslancu Tempestiniju, ki je odgovoren za vprašanja sredstev javnega obveščanja pri vodstvu PSI, so obrazložili potrebo, da se okrepijo italijanske in slovenske oddaje tržaškega radia in da začne oddajati deželna televizija.

Na sedežu parlamentarne skupine PSI so prikazali poslancu Caldoru, predlagatelju zakonskega osnutka o preureditvi luškega ustroja, posebne potrebe tržaškega pristanišča glede na njegovo specializacijo v prometu s tujino. Posebej se je tržaška socialistična delegacija zadržala z vsedržavnim vodstvom stranke ob vprašanjih delovanja posebne vladne komisije za probleme slovenske narodnostne skupnosti, v kateri zastopa PSI profesor Aljoša Volčič s tržaške univerze.

Medtem morajo krajevni pustni odbori določiti skupno z glavnim štabom na Opčinah vse potrebno. V ta namen bo drevi, ob 20. uri, v Prosvetnem domu na Opčinah seja. Kaj bo iz nje prišlo — to je seveda tudi tajnost. Javno so razglasili le to, da se bo v nedeljo pričel teden osmic na Opčinah. Tudi to bo priložnost, ki bi jo bilo škoda zamuditi. Pa še to je javno: poleg vozov bodo v sprevodu posamezne maske, ki bodo tudi tekmovale med sabo in jih bo kot vozove ocenjevala posebna žirija. Maske se lahko prijavijo do četrtka, 2. februarja, v trgovini pri Renarju na Opčinah.

Danes se sestanejo vaški pustni odbori

V kraljestvu Kraškega pusta s prestolnico na Opčinah je završalo v mrzličnih pripravah. V kraških vaseh pripravljajo v običajni najstrožji tajnosti vozove, ki se bodo na pustno soboto, 4. februarja, zvrstili v sprevodu od Pikelca do Brdine, kjer bodo po stari navadi ustoličili letošnjega kralja Pusta. Po skopih podatkih, ki jih je z razumljivo težavo zbrala naša «obveščevalna», lahko sklepamo, da bo tudi letos udeležba zadovoljiva. V nekaterih vaseh, kjer je bila prisotnost v kraškem pustnem sprevodu po tradiciji obvezna, se je sicer nekaj zataknilo, kot nam poročajo, zato pa so se letos prebudili nekateri drugi kraji. Obetata se torej zabava in smeh, če bodo seveda vremenske razmere dovolile.

VELIKA MATERIALNA ŠKODA IN USTAVLJEN PROMET

Trčenje treh tovornjakov na Trbiški cesti

Istočasno prehitevanje dveh tovornjakov zapletlo v nesrečo še cisterno s prikolico, polno surovega gorilnega olja

Trije tovornjaki bolj ali manj poškodovani, precejšnja materialna škoda, več ur delno paraliziran promet in veliko dela za gasilce in agente prometne policije — to je obračun prometne nesreče, ki se je pripetila v včerajšnjih jutranjih urah na Trbiški cesti med Prosekom in Križem. Edina pozitivna nota je ta, da ni bilo hujših posledic za šoferje. Vsi trije so se izmazali brez najmanjše prakse, zato pa so se naužili izdatne doze strahu.

Dinamika nesreče je dokaj zapletena, botrovala pa ji je v prvi vrsti neprevidnost. Dogodilo se je namreč naslednje: v smeri proti Sesljanu je mirno vozila avtocisterna s prikolico podjetja Cobez iz Ul. Caboto, ki jo je upravljal Bruno Rossi. Avtocisterno je začel prehitevati tovornjak podjetja Furlani, ki prodaja kmetijske stroje v Ul. Milano. To vozilo, ki je bilo sicer prazno, je upravljal Mario Soppani. V tistem trenutku se je odločil za prehitevanje tudi Franco Allora iz Cunea, ki je upravljal nasproti vozeči tovornjak OM 160. Tedaj je prišlo do neizbežnega. Cesta je bila pretesna za vsa štiri vozila, zato sta prehitevajoča šoferja nagonsko preusmerila svoji težki vozili na desno, a se kljub temu nista mogla izogniti drug drugemu. Kar pa je bilo najhujše, je tržaški tovornjak oplazil tudi prikolico avtocisterne, ki jo je zaneslo s ceste, da se je prevrnila v jarek, iz nje pa je začelo uhajati surovo gorilno olje. Od tega trenutka dalje so imeli glavno besedo gasilci z openske postaje, katerim so priskočili na pomoč še kolegi iz Trsta, ter agenti prometne policije. Promet je bil skoraj eno uro prekinjen in so ga morali preusmerjati. Medtem so gasilci s pomočjo uslužbencev podjetja ANAS obsipavali velike oljnate madeže s peskom ter črpali gorivo, ki se ga je dalo rešiti (rešili so namreč 20 tisoč litrov olja), nakar so morali vozila odstraniti. Vse to delo je trajalo do 16.30, zaradi česar je bil promet do te ure delno paraliziran. Celotne škode še niso ocenili.

STALIŠČE KULTURNIH USTANOV IN ZDRUŽENJ

Zahteva po bolj demokratični kulturni politiki v deželi

Ustanove zahtevajo večjo demokratično kontrolo nad določevanjem finančnih sredstev za kulturne dejavnosti

Nekatere kulturne ustanove in združenja, med katerimi sta tudi Slovenska prosvetna zveza in Stalno lovensko gledališče, ki so maja 1977. leta na deželni konferenci v «Vili Manin» podpisali resolucijo o smernicah za kulturno politiko dežele, so kritično ocenili zakonski osnutek deželnega odbora za refinansiranje starega zakona št. 23 iz leta 1973. Odborništvo za kulturo se je bilo obvezalo, da bo sklicalo ponovno konferenco ter izdelalo novo zakonodajo za posege na področju kulture. Teh obvez ni izpolnilo in omenjene ustanove in združenja so to dejstvo obsodili.

Ustanove ob tem menijo, da je potrebna decentralizacija deželne finančne podpore in da morajo pri tem odigrati važno vlogo pokrajinske uprave kot koordinatorji pri določanju sredstev krajevnim kulturnim organizacijam. Ravno tako mora biti kulturna politika dežele usmerjena v ovrednotenje javnih struktur in polivalentnih kulturnih centrov, kar z drugimi besedami pomeni omogočiti širšo soudeležbo ljudskih množic pri kulturni dejavnosti.

Po drugi strani je po mnenju kulturnih ustanov potrebno določeno jamstvo, da bo tudi upravljanje zakona o kulturi demokratično in da bo porazdelitev sredstev publicizirana.

Deželne kulturne ustanove so nadalje pripravljene organizirati srečanje, je rečeno v tiskovnem poročilu, ki so ga izdale ob zaključku sestanka, na katerem bi označili temeljne črte za novi zakon o financiranju tovrstnih kulturnih ustanov v deželi.

● **Drevi ob 20.30 se bo na Proseku** sestala rajonska konzulta za zahodni Kras. Ob 20. uri se bo sestala na svojem sedežu tudi konzulta za Novo mesto. Na obeh sejah bo razprava o proračunu za leto 1978.

NA TRŽAŠKI UNIVERZI

Od februarja do junija dodatni izpitni roki

Tržaška univerza sporoča, da bodo med februarjem in junijem na posameznih inštitutih redni mesečni izpitni roki. Študenti bodo lahko delali izpite, ki spadajo v okvir programov za akademsko leto 1976/77 in za prejšnja leta, ne pa izpitov, ki so jih delali junija in oktobra 1977. leta ter v letošnjem februarju, pa so bili zavrnjeni. Pozitivno opravljeni izpiti pa se ne bodo šteli niti kar zadeva prehod v višji letnik, niti v zvezi s priznanjem olajšav pri plačilu šolskih taks. Prošnje za priglasitev k izpitom bo tajništvo sprejemalo od 30. januarja do 10. februarja t.l.

● **V nedeljo, 29. januarja,** bo v kinodvorani Aurora redni letni občni zbor tržaškega združenja krvodajalcev. Občni zbor se bo pričel ob 9. uri v prvem in ob 9.30 v drugem sklicanju.

● **Tržaški italijansko-avstrijski krožek** za kulturo prireja v sodelovanju s krožkom za kulturo in umetnost iz Trsta koncert skupine «Wiener Klarinettrio». Koncert bo danes, 27. t.m., ob 20. uri na sedežu Krožka za kulturo in umetnost, Ul. San Carlo 2.

Stalno slovensko gledališče v Trstu

Kulturni dom

ALDO NICOLAJ

STARA GARDA

(tragikomedija v dveh dejanjih)

Prevod BORUT TREKMAN
Scena in kostumi EDVARD ZAJEC
Režija MARIO URŠIČ

Jutri, 28. t.m., ob 20. uri.

Stalno slovensko gledališče v Trstu

Kulturni dom

Sezona 1977-78

MIROSLAV KOŠUTA

VITEZ NA OBISKU

mladinska igra v šestih slikah

Scena DEMETRIJ CEJ
Kostumi MARIJA VIDAU
Glasba ALEKSANDER VODOPIVEC
Režija MARIO URŠIČ

Ponovitve:

v torek, 31. t.m., ob 15.30

v sredo, 1. februarja, ob 15.30

Razstave

V prostorih Slovenske prosvetne zveze v Ul. sv. Frančiška 20 se nadaljuje zgodovinska razstava «London 1915 - Osimo 1975», ki jo je ob priliki 30-letnice svoje ustanovitve priredila Narodna in študijska knjižnica v Trstu. Razstava je odprta vsak delavnik do vključno sobote, 28. t.m., in sicer popoldne od 16. do 20. ure. V dopoldanskih urah pa si lahko razstavo ogledajo samo organizirane skupine.

V Prosvetnem domu razstavlja slikar Klavdij Palčič. Razstava, ki jo prireja SPD «Tabor», bo odprta do nedelje, 29. januarja, po naslednjem urniku: ob delavnikih od 18. do 20. ure, v nedeljo pa od 10. do 12. in od 17. do 20. ure.

V galeriji «Rena Vecia» (Ul. Donota 20) bo do 10. februarja razstavljal svoja dela slikar Boris Zulian. Urnik: ob delavnikih od 10. do 12. in od 18. do 21. ure, ob praznikih od 10. do 13. ure.

Predsednik upravnega odbora **Slovenskega raziskovalnega inštituta** sklicuje na podlagi 6. člena pravil 4. redni "občni zbor, ki bo danes, 27. januarja, ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicu v čitalnici Narodne in študijske knjižnice v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, z naslednjim dnevnim redom:

1. Poročilo upravnega odbora
2. Obračun in predračun
3. Poročilo nadzornega odbora
4. Sprejem novih članov
5. Razno

Včeraj - danes

Danes, PETEK, 27. januarja
JANEZ

Sonce vzide ob 7.32 in zatone ob 17.03 — Dolžina dneva 9.28 — Luna vzide ob 20.34 in zatone ob 8.47.

Jutri, SOBOTA, 28. januarja
PETER

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 11,2 stopinje, najnižja 3,3 ob 13. uri 11,2 stopinje, zračni tlak 1011,5 mb ustaljen, vlaga 58-odstotna, nebo 3 desetinke pooblačeno, veter jugovzhodnik 6 km na uro, morje mirno, temperatura morja 8,9 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 25. januarja 1978 se je v Trstu rodilo 5 otrok, umrlo pa je 14 oseb.

UMRLI SO: 93-letna Giovanna Gianfrè vd. Tidey, 78-letni Giovanni Battista Coslovich, 74-letni Pietro Zugna, 75-letna Adalgisa Cauterucci por. Molea, 74-letna Rosa Libutti vd. Castellano, 87-letna Olga Goss, 76-letni Francesco Srebernich, 83-letna Antonia Lonzarich vd. Vesnaver, 83-letna Argia Vedova vd. Zago, 44-letni Teodoro Paoletti, 81-letna Emmanuella Ilgrande vd. Uva, 84-letni Alessandro Zimolo, 81-letna Lidia Antonopulo vd. Buttazzoni, 46-letni Giovanni Cociani.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)

Trg S. Giovanni 5, Campo S. Giacomo 1, Ul. Soncini 179, Ul. Revoltella 41.

(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)

Trg Garibaldi 5, Ul. Diaz 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Trg Garibaldi 5, Ul. Diaz 2.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba za zdravstvene storitve INAM in ENPAS od 22. do 7. ure: telef. št. 732-627

Mali oglasi

SLUŽBA V RIMU: Hotel Bled, Roma 00185 via S.C. in Gerusalemme 40, tel. (06) 777102, sprejme v službo sledeče osebe: dekle ali mladeniča za pisarniško delo; zaželeno znanje hotelskega posla in tujih jezikov; dekle ali mladeniča, sposobnega vodenja hotelske restavracije z znanjem jezikov. Ponudbo na gornji naslov, v petek popoldne in soboto tudi na tel. št. (040) 212042.

VABIMO študente, dijake in mlade delavce, naj se javijo na upravi Primorskega dnevnika. Možnost razširitve akviziterske mreže za prodajo knjig. Interesenti, pohitite!

Gledališča

ROSSETTI
Danes ob 20.30 (konec ob 22.) «La potenza delle tenebre» L. Tolstoja. Predstava v abonmaju: kupon B.

Od 31. januarja, izven abonma Simonijev «Tramonto», igra Salvo Randone. Za abonente 30 in 20 odst. popusta, mladina 1200 lir. Rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

AVDITORIJ
Danes ob 20.30 (konec ob 22.) «Ljubosumne ženske» Goldonija. V abonmaju: kupon št. 5.

Danes ob 15.30. Teatro Laboratorio: «Incontro». Vstopnina z izkaznicami, ki so na razpolago v tajništvih gledališča v Ul. Crispi 58. Letošnji gledališki laboratorij je razdeljen na šest večerov, glavne teme pa bodo obsegale obravnavo gledališkega jezika, stile igranja, dramaturške igrarije, življenja znamenitih igralcev. Želali bodo narediti tudi sociološko raziskavo o vlogi gledališčnika v sodobni družbi. Pri laboratoriju bodo sodelovali člani Teatra Stabile, glasbeniki, slikarji itd.

Od 1. februarja, izven abonma «Processo per magia» Apuleja-Dallo Corteja, igra Renzo Giovampietro. Za abonente 30 in 20 odst. popusta. Poseben popust za mladino (dve predstavi po ceni za eno). Rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

PD SLOVENEC - BORŠT

vabi v nedeljo, 29. t.m., ob 17. uri v občinsko gledališče «F. Prešeren» v Boljuncu na

KULTURNO PRIREDITEV

Nastopata pevski zbor in dramska skupina z veseloigro.

Kino

Ariston 16.00 — 22.00 «Difficile da mirire». Režija Umberto Silva. Marcello Porel, Gerardo Amato. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Mignon 15.00 «La scarpetta e la fame». Barvni film.
Nazionale 16.15—20.45 «Via col vento». Clark Gable, Vivien Leigh, Olivia De Havilland, Leslie Howard. Barvni film.
Grattacielo 16.00 «Io sono mia». Stefania Sandrelli, Maria Schneider, Michele Placido. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Excelsior 16.00 «Indians». John Wayne, Elliot Sam, Ned Romero. Western film.
Fenice 15.30 «MacArthur il generale ribelle». Gregory Peck. Barvni film.
Eden 16.00 «Goodbye & Amen». L'uomo della CIA». Tony Musante, Claudia Cardinale. Barvni film.
Ritz 16.00 «La banda del gobbo». Thomas Milian. Prepovedan mladini pod 14. letom. Barvni film.
Filodrammatico 16.00 «Confessione proibite di una monaca adolescente». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Cristallo 16.00 «Yeti il gigante del secolo». Phoenix Grant, Jim Sullivan, Tomy Kendall. Barvni film.
Aurora 15.30 «Il gatto». Ugo Tognazzi, Mariangela Melato. Barvni film.
Capitol 16.30 «La tigre è ancora viva: Sandokan alla riscossa». Kabir Bedi. Barvni film.
Moderno 16.30 «Al di là del bene e del male». Dominique Sanda. Prepovedan mladini pod 18. letom. Barvni film.
Impero 16.30 «007 la spia che mi amava». Roger Moore. Barvni film.
Ideale 16.00 «SS lager 5 l'inferno delle donne». Prepovedan mladini pod 18. letom. Barvni film.
Vittorio Veneto 16.30 «Il giustiziere». George Kennedy. Prepovedan mladini pod 14. letom. Barvni film.
Radio 16.00 «La via dei babbuini». Catherine Spaak in Pippo Franco. Barvni film.
Astra 16.30 «L'arancia meccanica». Malcolm McDowell. Prepovedan mladini pod 18. letom. Barvni film.
Volta (Milje) 17.00 «Il suo nome è Ceva tremare l'Interpol in allarme». Lee van Cleef, Edwige Fenech. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Razna obvestila

KRAŠKI PUST 1978. V predpustnem času se bodo na Opčinah domačini v gostilne razporedile v sledečih dneh in vam nudile pristno domačo hrano ob zvokih harmonike: 29. januarja gostilna Mirella, 31. januarja Društvena gostilna, 1. februarja gostilna Simonič, 2. februarja gostilna Valerija in 3. februarja gostilna Veto.

Mladinska sekcija Slovenske skupnosti iz Gorice in Mladinska komisija Slovenske skupnosti iz Trsta prirejata v nedeljo, 29. januarja 1978 «Predpustni ples» v gostilni Soban v Jamljah. Igral bo ansambel Explosion 74. Začetek ob 19. uri. Vstop s prispevoljnimi prispevki. Vabljeni vsi mladi.

Izleti

SPDT prireja v nedeljo, 29. januarja, 6. zimski izlet na Kras. Zbirališče je ob 8. uri na glavni avtobusni postaji v Trstu. Odhod avtobusa do Materije je ob 8.10. Pot bo po planince vodila na Artviže, povratek pa bo preko Rodika na Kozino.

Prispevki

V počastitev spomina dr. Josipa Štolfe darujeta družini Polojac in Lokar 20.000 lir za Slovensko dobrodelno društvo.

Ob 3. obletnici smrti dragega moža in očeta darujejo Mara, Neva in Sonja Ferjančič 20.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob Matije Sotimo ter Ingrid Kamp Settimo darujeta Mari in Lidija Kobal 5000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu. V isti namen daruje družina Siega 5000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

V počastitev spomina Tončke Čehovin darujeta Ljubomir in Stanislav Cerne 5000 lir za Dijaško matico.

Gradnja postajališča se nadaljuje

Pri Fernetičih so te dni začeli z delom v okviru tretje faze gradnje slovornega postajališča. Gre za ureditev mejnega prehoda in speljavo novih cest, ki bodo povezovale postajališče z obstoječim omrežjem, pa tudi za speljavo direktne cestne zveze med to prometno strukturo na naši strani in suhozemnim terminalom pri Sežani. Tretja faza del bo trajala predvidoma 15 mesecev, celokupna naložba pa bo znašala po sedanjih cenah okrog 6 milijard lir. Vzhodno od državne ceste štev. 58 (Občine - Fernetiči) so se stroji zarili v globino, kjer bo urejen podvoz za nove cestne priključke. Ob novem mejnem prehodu bodo v okviru tretje faze del zgradili tudi nekaj stavb za potrebe mejne policije, za avtomobilski klub, za menjalnico itd.

SEJA DEVINSKO-NABREŽINSKEGA OBČINSKEGA SVETA

IZVOLJENI PREDSTAVNIKI OBČINE V ŠOLSKI OKRAJ

Predstavniki SSk so iz protesta zapustili sejo, svetovalec Colja (PSI) pa se je glasovanja vzdržal - Vsi trije izvoljeni svetovalci so italijanske narodnosti

Na torkovi seji občinskega sveta občine Devin - Nabrežina so bile osrednja točka volitve predstavnikov občinskega sveta v volilno telo za izvolitev predstavnikov občine v 16. šolski okraj, kot predvidevajo posebni odloki. To volilno telo je imelo nalogo iz svoje srede izvoliti 11 predstavnikov v ta okraj, ki obsega področja občin Devin - Nabrežina, Repentabor, Zgonik in del občine Trst.

Predstavnik SSk je menil, da bi bilo treba razpravo o tej točki odložiti upoštevajoč tudi priporočilo enotnega slovenskega šolskega odbora o bojkotu volitev v okrajne svete in druga priporočila, ki so jih v tem smislu sprejele demokratične stranke. Predstavniki KD, KPI in PSI so menili, da je izvolitev treh občinskih predstavnikov administrativna dolžnost, ki v ničemer ne spreminja sprejetih obvez demokratičnih strank do ustanovitve slovenskega šolskega okraja. Predstavniki PSI so tudi predlagali, naj bi sprejeli resolucijo o slovenskem šolskem okraju, na kar pa KD ni pristala z izjavo, da ne bo sodelovala pri sestavi take resolucije zaradi «politične resnosti». PSI je nato svoj predlog umaknila ko je bilo poudarjeno, da bi taka resolucija pomenila zgolj ponovitev že pred časom sprejete podobne resolucije.

Predstavnik SSk je nato v daljšem posegu ponovil in objasnil stališče stranke do vprašanja izvolitve predstavnikov občine v šolski okraj in se pri tem ponovno skliceval na obveznosti ostalih demokratičnih strank, na umestnost doslednosti bojkota tudi v primeru, ko gre za volitve treh predstavnikov občine v šolski okraj in izrekel mnenje, da pri glasovanju v šolske okraje ne smejo biti na noben način prisotni slovenski glasovi. Zato je SSk tudi pozvala ostale slovenske svetovalce naj ne sodelujejo pri volitvah predstavnikov občine v 16. šolski okraj.

Glasovanje, ki je sledilo dokaj burni in ostri razpravi, je dalo naslednji rezultat: od 13 glasovnic je bila ena neveljavna, po štiri glasove pa so prejeli svetovalci Depangher (KPI), Caldi (PSI) in Beltramini (KD). Socialist Srečko Colja se je pri glasovanju vzdržali, enako PS DI, predstavniki SSk pa so demonstrativno zapustili sejo občinskega sveta.

Pred to točko je župan poročal o težavah, zaradi katerih se je zatknilo izdelovanje proračuna za leto 1978. Spremeniti je bilo namreč treba že pripravljeni osnutek v smislu določb najnovejšega vladnega dekreta št. 429, ki zahteva strogo omejitev fakultativnih prispevkov raznim organizacijam in društvom, kar je privedlo do odklonilnega stališča občinske uprave do prošenj za prispevek odboru za organizacijo kraškega pusta in nekaterim športnim društvom. Do težav je prišlo tudi zaradi zamude dežele pri priznanju tanskega primanjkljaja v občinski bilanci. Dežela tudi še ni odgovorila na predlagano rešitev variante splošnega urbanističnega načrta, na kar čaka občina že dve leti.

Z vprašanji sta se oglasili svetovalski skupini SSk in KD. SSk je zahtevala pojasnilo o popravku nekaterih občinskih cest, o brisanju žaljivih napisov in o pomanjkljivih slovenskih napisih v avtobusih. Glede prvih dveh vprašanj se je uprava sklicevala na omejene delovne sposobnosti občine, v zvezi s tretjim vprašanjem je odgovorila, da prevozniški konzorcij kljub vsem urgencam občinske uprave ni še ničesar storil. Problem bo predstavljalo tudi dograjevanje kraškega vodovoda.

I. Pertot

● **Drevi bo ob 20. uri** v krožku za socialno-politične vede «Che Guevara» govoril Angelo Bosignori, član tajništva SUNIA, na temo: «Pravične stanarine». Sledila bo razprava.

Vlada demokratične solidarnosti edina rešitev iz sedanje krize

Tržaška avtonomna federacija KPI in ZKMI sta v teh dneh izdali letak, ki sta ga porazdelili po šolah in tovarnah. V letaku KPI in ZKMI ugotavljata sedanji položaj v državi, s krizo, ki pretresa vse družbeno-politično in gospodarsko življenje ter pripominjata, da je edini izhod iz krize le vlada demokratične solidarnosti, to je vlada, ki sloni na čim širši udeležbi demokratičnih strank, predvsem pa tistih, ki zagovarjajo in podpirajo interese delavstva.

KPI odločno zavrača predčasen razpust parlamenta, oziroma predčasne volitve, kot tudi zavrača vsakršno vmešavanje ZDA v italijanske notranje zadeve. Letak se zaključuje s pozivom vsem komunistom, delavcem, mladini, ženskam in vsem naprednim ljudem, ki se zavzemajo za boljšo prihodnost države, naj se splošno mobilizirajo za uresničitev teh ciljev, ki predstavljajo edino rešitev iz sedanje krize.

NOV FAŠISTIČNI PODVIG V TRSTU

NEZNANCI SUROVO PRETEPLI DUHOVNIKA MARIA VATTO

Duhovnika, ki se ukvarja s problematično in prestopniško mladino, so napadli v stanovanju trije mladeniči Zateči se je moral v bolnišnico

Duhovnika Maria Vatto, ki je tržaški javnosti znan zaradi svoje večstranske družbene angažiranosti, zaradi vztrajnega dela med mladimi prestopniki in emarginiranci, predvsem pa zaradi svoje predanosti boju proti uživanju mamil med tržaško mladino in seveda proti razpečevanju mamil, so včeraj zahrbtno napadli in surovo pretepli trije neznanci.

Očitno gre za nov primer tistega nasilja, ki označuje tržaško stvarnost teh zadnjih mesecev z vrsto podlih podvigov, ki gredo od bombnih atentatov na sedeže strank in organizacij in na domove političnih predstavnikov, do fizičnih obračunavanj z demokratičnimi predstavniki. Tudi včerajšnji napad na duhovnika Vatto je delo tistih, ki bi radi še naprej ohranjali in netili vzdušje napetosti in strahu z jasnim ciljem rušenja demokratičnih vrednot in pridobitev.

Dovolj jasno izpričuje to ugotovitev tudi grožnja, s katero so se napadalci zagnali nad duhovnika: «To je le opozorilo! Svinjski far, ki pomagaš rdečim narkomanom!» S temi besedami se je eden od napadalcev lotil Vatte s pestmi v želodec, medtem ko sta ga dva držala za roke. To se je pripetilo okrog 7.30. Pri vratih Vattovega stanovanja v Ul. Rota 3, kjer je bil še do pred kratkim tudi sedež Solidarnostnega centra za pomoč narkomanom (ta sedež so sedaj prenesli v Naselje Sv. Sergija), je pozvonilo. Duhovnik je bil prepričan, da so smetarji, kot vsako jutro, zato je brez pomislekov odprl. Tedaj so planili nadenj in ga, kot rečeno, pretepli, nakar so potrgali telefonsko žico ter zbežali. Ni jih videl v obraz. Delno si je zapomnil le tistega, ki ga je obdeloval s pestmi. Star naj bi bil okrog 25 let, oblečen pa je bil v modre kavbojke in črn usnjen jopič ter črne rokavice.

Duhovnik, ki mu je 40 let, se je v hudih bolečinah odzibal do spodnjega stanovanja ter od tu poklical policijskega polkovnika Morandinija, Takoj je v Ul. Rota (to je pri Sv. Justu) pridirjal policijski avtomobil. Agenti so pregledali okolico, a brez uspeha. O neznancih ni bilo več sledu. Vatto so zaradi hudih udarcev in verjetnih notranjih poškodb pospremili v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na opazovanju s prognozo okrevanja v desetih dneh. Preiskava je v polnem teku, vodi pa jo politični oddelek kvesture.

Na pobudo tržaške pokrajine

Razprava o dodatkih in barvilih v hrani

V okviru ciklusa srečanj z javnostjo, ki jih prireja tržaška pokrajinska uprava pod skupnim naslovom «Za drugačno kakovost življenja», bo drevi ob 18. uri v konferenčni dvorani pokrajinskega laboratorija za higieno in profilakso v Ulici La Marmora št. 13 javna razprava o temi «Dodatki in barvila v hrani».

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-466

TEČAJI VALUT V MILANU
DNE 26. 1. 1978

Ameriški dolar:	debeli	867,50
	drobni	840.—
Funt šterling		1692.—
Švicarski frank		436.—
Francoski frank		183,50
Belgijski frank		25,75
Nemška marka		408.—
Avstrijski šiling		57,50
Kanadski dolar		755.—
Holandski florint		380.—
Danska krona		145.—
Švedska krona		182.—
Norveška krona		163.—
Drahma:	debeli	21.—
	drobni	19,50
Dinar:	debeli	42.—
	drobni	42.—

MENJALNICA
vseh tujih valut

Vesele, živahne, šaljive na
PUSTNEM KONCERTU
PEVSKEGA ZBORA VALENTIN VODNIK IZ DOLINE
Dirigent: IGNACIJ OTA
Sodelujejo: VANEK in DREJČEK in
GODBA NA PIHALA IZ BOLJUNCA
V GLEDALIŠČU «FRANCE PREŠEREN» V BOLJUNCU JUTRI, 28. JANUARJA, OB 20.30

TEHTEN DOKUMENT ŠOLSKEGA SINDIKATA CGIL

Zagotoviti najširšo dejansko avtonomijo slovenski šoli v vsej naši deželi

Šole naj se razširijo tudi v videmsko pokrajino - Nujne so enake možnosti za razvoj naše šole v vseh pokrajinah dežele

Na sestanku, ki je bil prejšnji teden, so člani šolskega sindikata CGIL sestavili in odobrili obširen dokument o slovenskem šolstvu. Predlagali ga bodo v razpravo deželnemu šolskemu sindikatu CGIL. V Gorici odobreni dokument se opira na predloge prof. Sama Paborja, ki je bil izvoljen v vsedržavni svet za javno vzgojo in na dokument, ki ga je na svojem kongresu sprejel pokrajinski kongres šolskega sindikata CGIL v Gorici. V dokumentu so še nekateri dodatki, ki omenjajo bližajočo se reformo višjih srednjih šol in reformo univerze.

V uvodu je poudarjeno, da se niso vse komponente slovenske šole udeležile decembrskih okrajnih in pokrajinskih šolskih volitev in da so zahtevale samostojen šolski okraj. Kar se tiče šolskih struktur, je v dokumentu rečeno, da bi bilo treba doseči enotno vodenje otroških vrtcev. Vrtce, ki jih je upravljala bivša ustanova ONAIRC, je prevzela državna uprava, obstajajo pa še vedno občinski vrtci. Vodstvo teh naj prevzame slovensko vodilno osebje. Ustanoviti pa je treba otroške vrtce v vseh obrobnih krajih goriške pokrajine, ki so izven strnjenega slovenskega ozemlja, v njih pa živijo Slovenci; treba bo misliti tudi na otvoritev vrtcev v videmski pokrajini. Kar se osnovnih šol tiče, obstaja hudo vprašanje večrazrednih razredov. Ne bi smeli v tem primeru strogo upoštevati ministrska merila. Treba bi bilo okrepiti službo prevozov s šolskimi avtobusi. Kar se nižjih srednjih šol tiče, pa podpira šolski sindikat CGIL otvoritev take šole v Doberdobu.

Poglavje zase so višje srednje šole. Stvar bo treba podrobneje preučiti v trenutku, ko pride do reforme te šole. Sedaj pa bi bilo treba nujno spremeniti trgovsko poklicno šolo v Gorici v tehnični zavod za zunanjo trgovino. Tudi za slovenske delavce naj se ustanovijo tečaji 150 ur.

Kar se osebja tiče, je treba izvesti natečaje za službo v slovenskih otroških vrtcih. Tu je treba upoštevati diplome, ki so jih vrtnarice dobile na slovenskem učiteljišču, ki ima tečaj za vrtnarice. Potrebno pa je tudi dodatno usposabljanje učnega osebja na vseh šolah. Treba bi ga bilo izvajati delno v Italiji, delno v Sloveniji. Odpraviti je treba razliko med šolniki na Tržaškem in Goriškem. Prvi namreč lahko obiskujejo razne tečaje v Sloveniji.

Treba je dati profesorjem in učiteljem večjo možnost pri izbiri šolskih knjig. Zato naj se določena sredstva namenijo tudi za sestavo skript in pomožnih knjig. Pri njih sestavi so lahko soudeleženi tudi jugoslovanski državljani.

Nujno je treba dati ustrezne šole Slovencem v videmski pokrajini. Najprej je treba ustanoviti otroške vrtce. Vsekakor pa se je treba o tem vprašanju pogovoriti s šolskimi dejavniki v prizadetih krajih. Ustanoviti je treba tudi tečaje slovenskega knjižnega jezika za odrasle.

Posebnost slovenske šole terja tudi ustrezno avtonomijo, ki mora biti administrativna, didaktično-pedagoška in tudi kar se tiče samostojnosti šolskih svetov. Pri vsakem šolskem skrbništvu naj se ustanovi sekcija za slovenske šole in na čelu te sekcije mora biti redni profesor slovenskih šol, ki naj ima status namestnika šolskega skrbnika. Prav tako je treba ustanoviti samostojen slovenski šolski okraj. Istočasno bi bilo treba sestaviti samostojne učne programe za slovenske šole.

Posebno pozornost bo treba v bodoče posvetiti reformi višjega srednjega šolstva, strokovnemu usposabljanju in reformi univerze.

Kdo zavlačuje ustanovitev pokrajinskega in okrajnih šolskih svetov?

V pogovoru z novinarjem tržaškega italijanskega dnevnika je goriški šolski skrbnik dr. Camillo Imbriani obžaloval dejstvo, da ni še mogel sklicati niti pokrajinskega niti dveh okrajnih šolskih svetov (Gorica in Tržič), ker niso nekatere občine imenovale svojih predstavnikov, ker tega nista napravili niti pokrajinska uprava niti dežela in tudi ker ni prosvetno ministrstvo v Rimu imenovalo zastopnikov ravnateljev v omenjene svete. Kljub izrecnim zakonskim določilom se omenjeni trije šolski sveti ne morejo sestati in pričeti z delom.

Goriški šolski skrbnik ima prav v tem svojem protestu, krivdo je treba zvrniti na tiste občinske uprave, pa tudi na pokrajino (na njej je komisar), na deželo in na vlado, ki niso spoštovale svojih obveznosti. Najhuje bo najbrž z občinami. Te morajo imenovati vsaka po tri zastopnike, ti se morajo skupno zbrati in izvoliti enajst zastopnikov vseh občin Goriške v pokrajinski šolski svet. Postopek bo torej še precej dolg.

Krivdo za stvar torej nosijo v glavnem demokristjani, saj so občine, ki niso imenovale svojih zastopnikov v glavnem v rokah demokristjanov, na pokrajini, deželi in v vladi prav tako imajo oni upravo v rokah. Zato se nam zdi popolnoma neumestno tiskovno poročilo pokrajinskega vodstva KD v Gorici, ki apelira na slovenske občine, da bi te čimprej imenovale svoje zastopnike v svet svetovalcev, ki mora izvoliti 11 članov pokrajinskega šolskega sveta. Slovenske občine naj bi na ta način, tako je rečeno v poročilu KD, «zaustavile razkroj med slovensko in italijansko šolo».

Kdo je tisti, ki ni hotel dati avtonomije in samostojnega slovenskega šolskega okraja našim šolam? Ali ni to bila krščanska demokracija v deželnem in državnem merilu pa čeprav so bili goriški demokristjanski mladinci za avtonomijo naše šole?

Razprava KD o RAI-TV

Krščanska demokracija iz naše dežele organizira jutri v goriškem Avditoriju razpravo na temo «Radio in televizija v Italiji in Furlaniji - Julijski krajini». Predsedoval bo vsedržavni podtajnik stranke posl. Giovanni Galloni, spregovorili pa bodo posl. Mauro Bubbico, prof. Roberto Zaccaria in deželni odbornik Giovanni Cocianni.

● **Jutri, 28. t.m.,** bodo na občnem zboru na goriškem sodišču izvolili novo vodstvo odvetniške zbornice. Zasedanje je sklicano za 11. uro. V primeru da udeležba ne bo odgovarjala statutarnim pravilom, bodo občni zbor sklicali ponovno v torek, 31. januarja, ob 18. uri na istem sedežu.

SKLEP UPRAVNE KOMISIJE

Galerija «Spazzapan» v Gradišču bo kmalu postala občinska

Zadnjo besedo ima zdaj upravni svet letoviščarske ustanove - Bogat program kulturnih prireditev - Fotografska razstava slovenskega mojstra Kocjančiča

V palači Torriani v Gradišču, na sedežu tamkajšnje avtonomne letoviščarske ustanove se je te dni sestala komisija, ki upravlja galerijo «Luigi Spazzapan». Dogodek zasluži nekoliko več pozornosti, ker je komisija, poleg nekaterih običajnih zadev razpravljala in odločala o programu kulturnih prireditev v tekočem letu. Posebnega pomena pa je odločitev, da se galerija priključi gradiščanskemu muzeju in kot taka preide v občinsko last. V zvezi s tem velja omeniti, da je komisija podprla prošnjo občine ter tako odločitev utemeljila z argumenti, ki jih bodo predložili upravnemu svetu avtonomne letoviščarske ustanove, ki ima glede takega prehoda zadnjo besedo.

Vsekakor velja poudariti, da bo galerija, tudi pod novo upravo, še dalje ohranila operativno samostojnost.

Program kulturnih prireditev, ki jih bodo skušali uresničiti letos, v skladu z razpoložljivostjo denarnih sredstev, je dokaj bogat. Najprej bo na vrsti posvet o vlogi muzejev v današnji družbi, sledil pa bo ciklus predavanj prof. Medeota o smernicah v slikarski umetnosti od ekspresionizma do danes, medtem ko bo arhitekt Brunello poskrbel za ciklus predavanj o urbanističnih ureditvi Gradišča, s posebnim ozirom na zavarovanje zgodovinskega jedra. V nizu razstav, ki se bodo zvrstile, naj omenimo samo nekaj najpomembnejših. V poletnih mesecih bodo na ogled grafična dela P. P. Pasolinija. Za to razstavo je dala pobudo rimska občina. Predvidena je nadalje antološka razstava slikarja Sergia Altierija ter fotografska razstava slovenskega mojstra Kocjančiča.

V okviru kulturnih izmenjav pripravlja komisija razstavo slovenskih slikarjev. Posebno pozornost bodo letos namenili mladim umetnikom naše dežele in v tem smislu so že stekle priprave za posebno razstavo na kateri bi sodelovali najvidnejši umetniki, vsak z enim delom.

Upravna komisija je na seji tudi razpravljala in odobrila obračun poslovanja v lanskem letu, ki izkazuje 10.332.305 lir dohodkov in prav toliko izdatkov. Sprejela je nadalje sklep o izdatku za naročnino za nekatere strokovne revije ter odobrila zamenjavo dveh članov.

V Kulturnem domu v Sovodnjah je lepo uspel filmski večer, ki ga je v sredo priredilo domače prosvetno društvo. Kinoamater Zdenko Vogrič iz Gorice je prikazal svoj kratkometražni film o otvoritvi osnovne šole v Sovodnjah, Miladin Černe iz Gorice pa svoj film o potovanju po Južni Indiji in Šri Lanki.

Drevi 31. redni občni zbor planinskega društva v Gorici

Goriški planinci se bodo zbrali drevi ob 20. uri na rednem letnem občnem zboru v prosvetni dvorani na Verdijevem korzu. Dnevni red 31. rednega občnega zbora predvideva poleg uvodnih formalnosti podelitev priznanj, poročila predsednika in odbornikov društva ter razpravo. Pred zasedanjem bo nastopil moški pevski zbor «Brda».

V nedeljo se bodo na smučiščih v Ovčji vasi pomerili goriški mladi smučarji. Tekmovali bodo v veleslalomu in v smučarskem teku. Prireditve, ki je organizirana v občinskem merilu se bo udeležila tudi šestčlanska ekipa Slovenskega planinskega društva.

Stalno slovensko gledališče v Trstu
JANEZ SVETOKRIŠKI
EN SREČEN, VESELI INU TROŠTOV POLN DAN VOŠČIM
Izbor in priredba Tone Partljič
Jezikovno vodstvo Mirko Mahnič
Kostumi, scena in režija Iztok Valič
Nastopa JOŽE ZUPAN
Jutri, 28. t.m., ob 19.30 v Prosvetni dvorani v DOBERDOBU.

Dela na sovodenjskem županstvu gredo h koncu

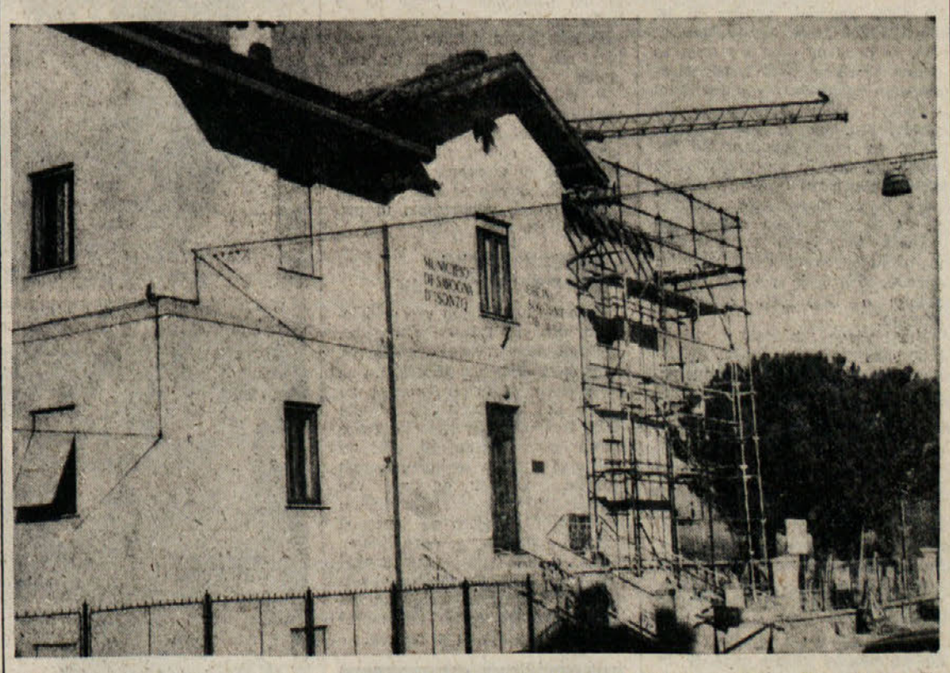

Županstvo v Sovodnjah že dalj časa popravljajo. Lesena strešna konstrukcija je namreč dotrajala in ob vsakem večjem nalivu so s uradniki, namesto, da bi opravljali svoje običajno delo, ukvarjali z vodo, ki je od zgoraj curljala v notranjost in napravila kar precej škode. V kratkem bo teh težav konec, kajti občinsko poslopje dobiva novo, cementno streho. Dela sicer potekajo po odsekih, kajti občinski uradi v tem času skoraj nemoteno obratujejo. Za novo streho je občinski svet odločil približno 17 milijonov lir, vendar bo treba tej vsoti najbrž še kaj dodati.

Dela se bližajo h koncu, saj je na novo prekrito že več kakor pol poslopja.

2. KROG GORIŠKEGA SREČANJA MALIH ODROV 78

Soočenje s skupino «Sandkorn» iz Karlsruheja v ZR Nemčiji

II. krog GORIŠKEGA SREČANJA MALIH ODROV 78 v Primorskem dramskem gledališču se je razvil že do srednjega dela svojega prereza ter nam je za predstavo «Dajte mi moje črne punčke» v izvedbi skupine «Claque» iz Badna v Švici ponudil predstavi skupine «Sandkorn» iz Karlsruheja v Zvezni republiki Nemčiji.

Omenjena skupina, primer t. im. «kletnega» gledališča, ki je na široko posejan po nemško govorečem prostoru, je v enem večeru uprizorila kar dve predstavi: najprej delo «Varovanec hoče biti varuh» Petra Handkeja, nato pa monodramsko postavitev «Gospe Margarete» Roberta Athayda. «Kletno» gledališče — kot že ime samo pove — je navadno majhna gledališka dvorana, ki mnogokrat ne presega kapacitete 100 gledalcev in je najbolj podobna kombinaciji klubskega prostora in improviziranega gledališča. Razumljive so zato majhne ansambelske zasedbe predstav, saj tovrstna gledališča večinoma operirajo z obliko maloštevilne gledališke skupine, ki vodi gledališče upravno in umetniško, kjer praktično vsi delajo vse.

Tako smo na večeru gledališča «Sandkorn» videli najprej danes že klasično delo modernega evropskega gledališča, «Varovanec hoče biti varuh». Zelo posebna zamisel predstave, ki jo avtor gradi v obliki didaskalij opisujoč prizore drugega za drugim, kot si jih je pač zamislil. Prisotnost zgolj dveh moških oseb na odru, ki ne spregovorita niti besede, se iz statične «praznine» dogajanja in doživljanja razvije v rahlo stopnjevane slike podrejenega in nadrejenega. Delo je zasnovano izredno čisto, zaman je iskati racionalnih ali celo simbolnih rešitev: omenjeni osebi sta enostavno prisotni in resnični ter s svojo prisotnostjo razvijata vse odnose, ki pri tem nastajajo. Ti odnosi so skromni, skorajda biološko skopi, brez vsakršne nadgradnje in nemara sugerirajo tiste povezave človeka z okoljem in človekom, ki so primarne, se pravi očiščene vsakršne volje in hotenja ustvariti nekaj, kar je nemara zgolj človekova fikcija. — Oba sta z res disciplinirano igro kretnje — obraz je pokrit z masko — uspela ustvariti vse tiste prostore, v katerih se je lahko svobodno gibala naša misel in orientacija. Torej predstava, ki zahteva soustvarjanje občinstva.

Drugi del večera je postregel z monodramo o «Gospe Margareti» z igralko, ki je z ostro in groteskno mestoma močno karikirano igro uspela držati kontakt kar uro in pol. V informaciji velja omeniti, da je delo nastalo v Braziliji in ga imamo lahko za mojstrovino in zmago nad tamkajšnjo cenzuro. Učiteljica v razredu je najbrž oblast, vendar se avtor striktno drži metaforike in logike razreda in ne daje nikakršnih možnosti za intervencijo tiste oblasti, ki samo sebe gleda na odru.

Danes se SREČANJE 78 zaključuje z dvema dogodkoma: ob 17. uri bo v komorni dvorani PDG nastopil Petar Božović, član «Atelje-ja 212» iz Beograda z monodramo «Čegović» Dragana Uskokovića, zvečer ob 20. uri pa bo Teatar ITD s predstavo «Emigrantski pogovori» Bertolta Brechta — po predstavi bo prireditev zaključil Sergij Pelhan, direktor PDG — svečano zaključil letošnje novogoriške gledališke igre.

JANEZ POVŠE

Izmenjava mnenj med KPI in Združenjem obrtnikov

Na pobudo pokrajinske federacije KPI je prišlo te dni v Gorici do sestanka med delegacijama stranke in pokrajinskega združenja obrtnikov. Srečanje sodi v okvir stikov, ki jih bo komunistična partija imela v prihodnjih dneh z vsemi gospodarskimi dejavniki na Goriškem, da bi se podrobneje seznanila z obsegom in aspekti hude gospodarske krize in da bi na tej osnovi nato predlagala ustrezne korake, ki naj bi omogočili izboljšanje položaja. Delegacijo združenja obrtnikov je vodil predsednik Sacchetti, ki je obrazložil vsebino dokumenta, ki ga združenje pripravlja in ki ga bo v kratkem predložilo vsem političnim silam v deželi. Dokument vsebuje točne zahteve po izdatnejši javni podpori obrtništvu, zahteve in predloge za uspešnejše delovanje že obstoječih organizmov, za ustrezno kreditno politiko in predvsem za uveljavitev drugačnega sistema strokovnega izobraževanja mladih, ki se želijo zaposliti v tej dejavnosti.

Predstavniki komunistične stranke so ugodno ocenili vsebino dokumenta ter se obvezali, da bodo o posameznih vprašanjih razpravljali potem, ko bo združenje uradno predložilo dokument ter jih primerjali z vsebino lastnega zakonskega osnutka glede obrtništva. V tiskovnem poročilu, ki je bilo izstavljeno neposredno po srečanju, je med drugim rečeno, da je danes najbolj nujno vprašanje globokih sprememb v gospodarskem načrtovanju, glede uporabe javnega denarja pa, da je treba posege izbirati na podlagi drugačnih kriterijev, upoštevajoč pomembno vlogo malih in srednjih podjetij pri poživitvi gospodarstva v deželi in pri izpeljavi načrta obnove.

Drevi v Števerjanu seja občinskega sveta

Občinski svet v Števerjanu se bo sestal drevi, ob 20. uri, v domači sejni dvorani. Na dnevnem redu so naslednje točke: poročila župana; odobritev dodatnih del k prvotnemu načrtu novega šolskega poslopja; spremembe statuta v goriškem zdravstvenem konzorciju; dopolnitev sklepa občinskega sveta z dne 6.9. 1977 v smislu novih zakonov; pooblastilo občinskim uslužbencem za izvajanje nadur v letu 1978; nabava novega pohištva za otroški vrtec; oprema zavoda za onemogle; izvajanje nekaterih deželnih zakonov; imenovanje občinskih predstavnikov v okrajni in pokrajinski šolski svet; obnovitev pogodbe s psihologom dr. Petrom Komacem.

Prosveta

V prostorih prosvetnega društva «Briški grič» v Števerjanu bo v torek, 31. januarja, ob 20. uri predvajanje slovenskega celovečernega filma «Vrnitev». Vabljeni!

Razstave

V novogoriškem hotelu Argonavti je do 12. februarja odprta razstava «Pregled slovenske dramatike (izbor)», ki jo je pripravila goriška knjižnica Franceta Bevka ob letošnjem srečanju malih odrov in ob slovenskem kulturnem prazniku.

Včeraj - danes

Iz goriškega matičnega urada

RODILI SO SE: Dario Franzot, Dario Visintin, Alessio Giusto.

UMRLI SO: 67-letna gospodinja Armelinda Gorenz vd. Merluzzi, 85-letna upokojenka Ana Medvešček vd. Culiat, 76-letni upokojenec Ernesto De Mattia, 72-letna gospodinja Cirila Sfiligoj por. Petterin, 85-letna upokojenka Leonilda Gattag vd. Donda, 73-letna upokojenka Giuseppina Vittor, 56-letni upokojenec Aldo Visin.

Izleti

Slovensko planinsko društvo obvešča, da bo v nedeljo, 29. t.m., odpeljal na Nevejsko sedlo en sam avtobus. Odhod kakor običajno, ob 7.15 iz Gorice (Koren) in ob 7.30 iz Štandreža. Tudi tokrat prosimo za točnost!

Kino

Gorica

VERDI 17.15—22.00 «Il gatto», Ugo Tognazzi in M. Melato.
CORSO 17.15—22.00 «Ecco noi per esempio». A. Celentano. Prepovedan mladini pod 14. letom.
MODERNISSIMO 17.00—22.00 «Vostro figlio e fratello» iz cikla sovjetskega filma. Režiser V. Šiuškin.
VITTORIA 17.00 — 22.00 «Che notte quella notte». V. Morriconi in E.M. Salerno. Prepovedan mladini pod 18. letom.
CENTRALE 17.15—22.00 «La scarpetta e la rosa». R. Chamberlain in G. Craven.

Tržič

PRINCIPE 17.30—22.00 «I nuovi mostri».
EXCELSIOR 16.30—22.00 «Guerre stellari».

Nova Gorica in okolica

SOČA «Nora dirka», ameriški film ob 18. in 20. uri.
SVOBODA «Zlomljena puščica», ameriški film ob 18. in 20. uri.
DESKLE «Rambo v borbi z ugrabitelji», ameriški film ob 19.30.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Baldini, Korzo Verdi 57, tel. 2879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Alla Salute, Ul. C. Cosulich 117, tel. 72480.

SPOMIN NA TRAGIČNE DOGODKE IZPRED 34 LET V CERKNEM

Nenaden nacistični napad na šesti partijski tečaj

Cerkno prva primorska partizanska prestolnica - Šole, tečaji, sedeži ustanov
Napad je terjal 47 žrtev, med katerimi je bilo 26 partijskih tečajnikov

CERKNO, januarja. — Danes, 27. januarja, se bodo krajani Cerknega in Idrije, s polaganjem vencev in krajšo komemoracijo poklonili spominu 47 padlim partizanom, ki so 27. januarja 1944 padli pod streli okupatorja.

To je le eden od številnih dogodkov, ki jih je partizansko Cerkno doživelo med NOB.

Na Cerkljanskem je bila ustanovljena Vojkova brigada, tu je delovala partizanska bolnišnica Franja, igralska skupina IX. korpusa, partijski tečaji in še bi lahko naštevali. Vsa ta dejavnost je zahtevala mnogo delavcev, od otrok do starcev, od članov partije do pionirjev, se pravi od vsega prebivalstva, ki je na Cerkljanskem skoraj stoodstotno delalo za NOB. To je tudi omogočilo, da je Cerkno bilo naša prva primorska partizanska prestolnica.

Vendar pa so bili dogodki pred 34. leti tudi boleča izguba za vse primorsko osvobodilno gibanje. Partizanske enote je 27. januarja 1944 presenetila z nenadnim vdorom v Cerkno, kjer je bila razen zalednih ustanov razmeščena tudi srednja partijska šola pokrajinskega komiteja KPS za Primorsko z zaščitno četo, četa nemškega bataljona «Heine» iz Idrije. Nemška četa, ki je bila oborožena s številnim avtomatskim orožjem in dvema minometalcema in ki so jo izkušeni vodniki vodili po stranskih poteh in gozdovih, je zgodaj zjutraj vdrla na trg in napadla določene zgradbe.

V Cerknem se je zadržala le dobro uro, nato se je po cesti umaknila čez Želin v Idrijo. Padlo je 47 partizanov in partizank, med njimi 26 tečajnikov šestega partijskega tečaja, ki so se v zmedi neorganizirano umikali. Od napadalcev je padel le eden.

Čeprav so bližnje partizanske enote takoj ukrepale, da bi napadalce uničile, jim to ni uspelo, predvsem zaradi oddaljenosti in nenadnega napada, pa tudi zato, ker niso pričakovale, da se bodo napadalci umikali na tak način.

Šele potem ko so vsa poveljstva v korpusu in tudi vse osnovne partijske organizacije začele resneje obravnavati vprašanja budnosti in varnosti, so se takšni sovražni napadi na Cerkno prenehali, saj so doživljali neuspeh za neuspehom.

Ko pišemo o tragični usodi šestega tečaja, je potrebno poudariti poseben pomen, ki so ga imele partijske šole na Primorskem. Prvi tečaj partijske šole pri pokrajinskem komiteju KPS, se je začel 27. oktobra 1943, do aprila 1944 pa se je zvrstilo 7 tečajev, s tragično usodo šestega tečaja. Tečaji so bili po cerkljanskih hribih, po vasch in samotnih kmetijah, ko so se mladi partijski kadri iz enot in političnih vodstev Primorske in Gorenjske učili dobesedno s puško pripravljeno za strel ali pa borili na položaju s knjigo v roki. Mladi partijski in skojevski kadri Primorske so se v tej šoli prvič v življenju učili v slovenskem jeziku, dobili tu prvo znanje iz marksizma in prva organizacijska navodila za delo.

Prav tako je bilo važno, da doraščajoča mladina na Primorskem po razpadu italijanske vojske ne ostane brez šol. Zato je razumljivo, da je prvi NOO za Cerkljansko že na svoji prvi seji septembra 1943 sprejel sklep naj se po vaseh odpro slovenske šole. Že oktobra 1943 se je začel redni pouk na 17 šolah s 500 učenci z začasnim učnim načrtom, brez učnih knjig in ob pomanjkanju učil. Šolska mladina je poleg učenja slovenščine in drugih predmetov, organizirana v pionirske odrede sodelovala ali samostojno priredila več kot 30 proslav in mitingov. Aprila 1945 je na področju severno-primorskega okrožja delovalo že 25 šol z 830 učenci.

Zato je iniciativa bivših slušateljev srednje partijske šole na Primorskem in posebej preživelih tečajnikov šestega tečaja ter drugih borcev IX. korpusa leta 1969, da pomagajo zgraditi šolo — spomenik NOB v Cerknem, tudi najbolj živ dokaz povezanosti generacij iz NOB in revolucije s sedanjimi povojnimi in bodočimi generacijami. Hkrati pa je nova šola tudi najbolj živ spomenik NOB, partijskemu in partizanskemu šolstvu v naši domovini.

SILVO KOVAČ

PRED NEDAVNIM NA ZNANSTVENEM LICEJU «F. PREŠEREN»

O dogodkih v Ulici Gambini in o «avtonomistih» nasploh

Zborovanje z veliko udeležbo in s številnimi posegi v razpravo

Pred nedavnim, v soboto 14. t.m. so dijaki znanstvenega liceja «France Prešeren» sklicali skupno zborovanje, da bi v zvezi z dogodki v Ul. Gambini razpravljali o mladinski problematiki ter o gibanju, ki se je v Italiji pojavilo pred dvema letoma in ki mu pravimo «avtonomizem». Tema zborovanja je bila, kje se mladi izven šole zbiramo in kako uporabimo svoj prosti čas. Razprava, ki se je po kratkem uvodu razvila, je bila zares živa in zanimiva in po dolgem času smemo reči, da ji je sledila večina dijakov ter da se je tudi marsikdo oglasil k besedi in sam posegel v razgovor. To je dokaz, da mladina še vedno kaže zanimanje in da ni zašla v popoln kvalunkvizem, kot trdijo nekateri. Treba je le priti na dan s problemi, ki so mladini blizu, s problemi, ki jih mladina resnično čuti.

Prvi del razprave se je vrtel okoli tako imenovanega avtonomizma. Dijaki so ugotovili, da novo mladinsko politično gibanje, ki je še pred dvema letoma bilo povsem osamljeno in nepomembno, zavzema vedno važnejše mesto v sklopu tistih sil, ki trdijo, da hočejo uničiti nazadnjaški sistem, v resnici pa nazadnjaškim silam le koristijo.

Toda zakaj «avtonomisti» pridobivajo na moči in zakaj se mladina še vedno pridružuje njihovim vrstam?

Razlogov za to je več. Prvi problem je vprašanje, ki si ga dandanes mladenič ali dekle vedno pogosteje zastavljata in sicer vprašanje, kje naj se pravzaprav mladina shaja in kje naj dobi možnost za konkretno delovanje, ki se ne bo omejevalo le na sestanke in razprave, pač pa bo s konkretnim delom dalo mlademu človeku možnost, da uresniči svojo osebnost. To vprašanje, ki ga slovenska zamejska mladina ne občuti tako živo, a je zelo aktualno med njenimi italijanskimi vrstniki, so stranke, pa tudi druge organizacije doslej le preveč zanemarjale. In prav v tem je iskati vzrok, da je marsikateri mladenič, ki sploh ni iskal politične aktivnosti, pač pa možnost, da bi se shajal z vrstniki in da bi skušal z njimi reševati vprašanje prostega časa, nehote zašel v vrste «avtonomistov», ne da bi sploh dobro poznal njihovo politično usmerjenost.

Drugo napako so storile stranke same tedaj, ko se je «avtonomizem» šele pojavil, a se niso dovolj potrudile, da bi s temi mladinci vzpostavile neki dialog. Ko so koj po prvem neuspelem poskusu to možnost zavrgle, so skušale leve skrajneže izolirati, a so s svojim ostrim nastopom večkrat le izzvale njihovo nasilje, njihov odpor.

Po teh uvodnih ugotovitvah so dijaki skušali analizirati nedavne dogodke v Ul. Gambini ter iz analize izvesti sklepe, ali so skrajno levičarski mladinci zares znali v bivši občinski menzi prikazati svojo socialno alternativo. Zamisel o socialnem centru, kakor tudi nekatere druge pobude vsekakor niso bile negativne, vprašati pa se je treba, ali so bivšo menzo zares spremenili v socialni center in ali je «avtonomistično gibanje», ki hoče biti alternativa vsem «nedemokratičnim strukturam» zares demokratično ali pa je ideološko še bolj dušeče in enostransko kot so strukture same.

No, nikakega dvoma ni, da se človek, tudi če se z nekaterimi pobudami skrajno levih mladincev strinja, nikakor ne more strinjati z njihovim načinom boja. Tak nastop in tak način boja ne služita nikomur. Namesto da bi tak nastop javnost opozarjal na pomembnost določenih pobud, jo od njih odvrača, ker jo prisili, da ta način boja istoveti z nasiljem. Avtonomisti se zaradi tega vedno bolj zapirajo v svoj krog in nočejo razumeti, da je dialog najboljša oblika političnega boja.

Na zborovanju je prišlo na dan še veliko zanimivih ugotovitev in marsikdo si je razjasnil pojme glede na dogodke v Ul. Gambini in glede na stavko, ki so jo v četrtek, 12. t.m. sklicali «avtonomni» mladinci in ki se je dijaško gibanje ni udeležilo. Po enournem skupnem zborovanju so dijaki odšli v razrede in tam nadaljevali razpravo. Govor je bil tudi o lastnih problemih in posebno mlajši so ugotovili, da tudi slovenska mladina čuti potrebo po prostoru, kjer bi se lahko zbirala in kjer bi lahko prosto in kadarkoli razvijala svoje dejavnosti. Ob koncu so dijaki sklenili, da se je o vseh teh vprašanjih treba pogovoriti in da se razprava lahko nadaljuje v dijaškem listu LSD.

s. p.

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.30 *Argumenti: Kako je Yu Kung premaknil gorovja*
13.00 *Risanke:* FANTASTIČNA JEANNIE
13.25 *Vremenska slika*
13.30 DNEVNIK in *Danes v parlamentu*
14.10 *Jezik za vsakogar:* Nemščina
17.00 *Ob petih z Romino Power*
17.05 *Gledališče vabi:* Le allegre comari di Windsor
18.00 *Argumenti: Za ekranom*
18.30 DNEVNIK 1 — KRONIKE SEVER KLIČE JUG — JUG KLIČE SEVER
19.00 *Intervjuji in mnenja o festivalu v Sanremu*
19.45 *Almanah* in *Vremenska slika*
20.00 DNEVNIK
20.40 TAM TAM — Aktualnosti Dnevnika 1
21.35 HIŠA IZ 92. ULICE, film Ob koncu DNEVNIK, *Danes v parlamentu* in *Vremenska slika*

Drugi kanal

12.30 *Vidim, slišim, govorim,* knjižna rubrika
13.00 DNEVNIK 2 — Ob 13. uri
13.30 *Morska biologija,* 4. del Program za mladino
17.00 SESAMO APRITI, risani filmi
17.30 *Enostavno je — Program o znanosti in tehniki*
18.00 *Vzgojna oddaja*
18.25 *Iz parlamenta* DNEVNIK 2 — ŠPORT
18.45 *Dober večer s ... Tarzanom & C.* DRUŽINA ADDAMS Tarzan gospodar džungle *Vremenske napovedi*
19.45 DNEVNIK 2 — Odprti stu...
20.40 PORTOBELLO, petkov sep...
21.50 *Povesti Prima Levija:* Procacciatori d'affari
22.30 FEMMINILE MASCHILE Ob koncu DNEVNIK 2 — ZADNJE VESTI

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

9.30 in 12.30 TV V ŠOLI
17.05 *O kozlovskem biku in o slo...nati brezi*
17.35 *Deček Dominik,* serija
18.00 *Obzornik*
18.10 *Domači ansambli*
18.45 *Marksova vizija* — NAŠ... STVARNOST, I. del
19.30 DNEVNIK
20.00 *Zabavno - glasbena oddaja*
21.05 *Razgledi:* ROMI, dok. oddaja
21.47 DNEVNIK
22.05 *Spencerjevi piloti*

Koper

19.55 *Otroški kotiček*
20.15 DNEVNIK
20.35 *057 kličite policijo,* film Igrajo: Michel Auclair, Anne Doat in Claudine Coster. Film je režiral Antoine d'Olmersson
22.05 *Locandina*
22.20 *Likovni nokturno*

Zagreb

18.45 *Od vsakega jutra raste dan*
20.00 *Zabavno - glasbena oddaja*
21.05 JAZ, KLAVDIJ, serijski film
22.00 DNEVNIK
22.15 Kako se je kalilo jeklo - dok.

ŠVICA

18.10 *Za mladino:* MORJE MORJE ŽIVETI — dokumentarec
20.45 ROBINSON CRUSOE
22.25 *Kinematografski pregled*

TRST A

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro; 7.45 Pravljica za dobro jutro; 8.05 Prijateljsko iz studia 2; 9.05 Lahka glasba raznih narodov; 9.30 Block notes; 9.45 Glasbena medigra; 10.05 Koncert sredi jutra; 10.35 Rojstna hiša naših velmož; 11.35 Plošča dneva; 12.00 Na sporedu je opera; 13.15 Pevska revija Cecilijanka '77; 13.30 Od melodije do melodije; 14.10 Roman v nadaljevanjih; 14.30 Velikj izvajalci: Kulturna beležnica; 15.35 Mladi in glasba; 16.30 Otroški vrtiljak; 17.05 Deželni skladatelji; 17.25 Glasbena panorama; 18.05 Kulturni dogodki; 18.20 Klasični album.

KOPER

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 18.30, 19.30, 20.30 Poročila; 6.05 in 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.32 Baročna glasba; 9.20 Popevke; 9.32 Plošče; 10.00 Z nami je...; 10.15 Edig Gallett; 10.32 Mini juke box; 10.45 Glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladih; 11.32 Poslušajmo jih skupaj; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po željah; 13.00 Z nami je...; 14.00 Kultura in družba; 14.15 Orkester Borghesi; 14.33 Glasba in popevke; 14.45 La vera Romagna; 15.00 Premarksistični in marksistični somišljeniki; 15.10 Valčki in polke; 15.40 Flash glasba; 15.45 Orkester Tullio Freddolini; 16.00 Turistični napotki; 16.40 Glasbeni notes; 17.00 Ob petih popoldne; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasba po željah; 18.35 Mladi izvajalci; 19.33 Crash; 20.00 Glasba in zvoki; 21.17 Orkester lahke glasbe; 21.32 Simfonični koncert.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 in 7.30 Glasbeno prebujenje; 7.47 Kočija, radijska igra; 8.43 Včeraj v parlamentu; 8.50 Znane romance; 9.00 in 10.35 Radio, anch'io; 11.25 Ena dežela naenkrat: Kampanija; 12.05 in 13.30 Vi in jaz; 14.05 Radio 1 - Jazz; 14.30 Ženska in literatura; 15.05 Prvi Nip; 17.... Quando fiorisce il vino nuovo, povest; 18.15 Film in njegova glasba; 19.30 Nabožna oddaja; 19.... Sanremo antepríma; 21.05 Simfonična sezona 1978; 22.30 Svet v letih 33 in 45.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 17.30, 18.30 in 19.30 Poročila. 6.00 in 7.55 Glasba za dobro jutro; 8.45 Film Jockey; 9.32 Kovač samostana, povest; 11.32 My sweet Lord; 12.45 Pot...kova povest; 13.00 Glasbene novosti; 13.40 Settantottissimo; 15.00 Tukaj Radio 2; 16.37 «Il quarto diritto»; 17.55 Big Music; 19.... Prijetno poslušanje; 21.15 Zbori in vsega sveta; 21.29 Radio 2 Ventunoeventinove.

SLOVENIJA

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 19.00, 22.00, 23.00 Poročila; 5.45 Danes za vas; 6.20 Rekreacija; 6.50 Dobro jutro, otroci!; 7.... Beseda na današnji dan; 8.08 Glasbena matineja; 9.05 Za šolarje; 9.30 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov; 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?; 10.45 Turistični napotki; 11.03 Znano in priljubljeno; 12.10 Z orkestri in solisti; 12.... Pihalne godbe; 13.20 Zabavna glasba; 13.30 Priporočajo vam...; 13.50 Človek in zdravje; 14.05 Glasbena pravljica; 14.25 Naši umetniki mladim poslušalcem; 14.30 Glasba po željah; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.45 Naš gost; 16.00 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17.00; 18.05 Moment musical; 19.20 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Minute z ansamblom Franca Miheliča; 20.00 Stop pops 20; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.20 Beseda in zvoki iz logov domačih; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Jazz pred polnočjo; 00.05 Plesna do enih; 1.03 V opernem svetu; 1.30 Nočni znanci; 2.03 Mojstri jazza; 2.30 Revija popevk; 3.03 Romantična klavirska literatura; 3.30 Paleta akordov;

ŠE ENA VELIKA NOVOST V SOVJETSKI KOZMONAVTIKI

Tovorna ladja «Progress» je dobro opravila nalogo

Dne 20. t. m. so iz Bajkonura izstrelili «tovornjak», ki se je dva dni pozneje spojil z «vlakom» - Namen poskusa, kako dobavljati ladjam material in gorivo

V teh dneh, ko se toliko govori o sovjetskem «atomskem» kozmosu, ki da je zgorel v višjih slojih atmosfere nad severozahodno Kanado, je šel bolj na tiho mimo uspel poskus sovjetske kozmonavtike s prvo «tovorno» kozmično ladjo «Progress 1». Sovjeti so iz Bajkonura v Kazahstanu izstrelili 20. januarja v vesolje kozmično ladjo «Progress 1», ki se je dva dni pozneje približala «vlaku» «Sojuz 27 - Saljut 6». Kot je znano, sta ti dve vesoljski ladji že dalj časa spojeni in krožita okoli zemlje. V «Saljutu 6» sta kozmonavta Jurij Romanenko in Georgij Grečko. Kozmična «tovorna» ladja «Progress 1» je bila izstreljena v vesolje, da se preizkusi možnost dobave potrebnih materialov, hrane, goriva, orodja vesoljskim ladjam, ki že dolgo krožijo okoli zemlje. Vesoljski laboratorij ali vesoljska ladja «Saljut 6», v kateri sta že poldrugi mesec na poti okoli zemlje Romanenko in Grečko, «je potrebovala» goriva in še marsičesa. In «tovornjaku» «Progress 1» je bila poverjena naloga, da material dostavi. In to se je zgodilo 22. t.m. ob 13. uri in 12 minut po moskovskem času. Operacijo spojitve «tovornjaka» z vesoljsko ladjo ali točneje z vesoljskim vlakom sta prav gotovo najlepše spremljala Romanenko in Grečko, toda tudi v moskovskem vesoljskem centru so nadzirali «dogajanja» v vesolju in hkrati poslušali «komentarje» ali točneje «poročanje» Romanenka in Grečka o novem uspehu

«Tovorna» ladja «Progress 1», ki je grajena v stilu vesoljske ladje «Sojuz», nima posadke, pač pa je opremljena z izredno popolnimi elektronskimi napravami, tako, da jo z zemlje vodijo po vesolju. V moskovskem centru za kozmonavtiko so točno izračunali pot «tovorne» ladje in hkrati čas, kdaj se bo na določenem mestu srečala s «Saljutom 6» in se z njim spojila.

«Vse je v redu, vse je v najboljšem redu» — sta raportirala Moskvi Romanenko in Grečko, ki sta bila nad uspehom navdušena. In vendar je spajanje dveh objektov s tolikšne razdalje ali bolje na tolikšno razdaljo ter ob tolikšni brzini izredno tvegano in delikatno, saj tudi najmanjša napaka v balističnih izračunih pomeni že neuspeh, v konkretnem primeru pa tudi nevarnost za dve življenji. V tem primeru pa je šlo vse v najboljšem redu, medtem ko se je podoben poskus s «Sojuzom 25» lani oktobra ponesrečil in sta morala kozmonavta opustiti svoj poskus in se vrniti na zemljo.

Brž ko so «tovorno» ladjo «Progress 1» v petek zvečer izstrelili proti vesolju, so iz vesoljskega centra v Podmoskovju sporočili, da gre za nov poskus. Govor je bil tudi o tem, kaj poskus pomeni. «Tovornjak» je odpeljal «tja gor» določene količine goriva za motorje vesoljske ladje «Saljut 6», nadalje je odpeljal nekaj opreme, rezervnih delov in tudi nekaj hrane za Romanenka in Grečka. Vloga «tovornjaka» je torej v tem, da služi kot nekakšna servisna služba v vesolju, oziroma da povezuje zemljo z vesoljem. Prekladanje materiala s «tovornjaka» v znanstveno postajo se je začelo takoj in sta jo opravila Romanenko in Grečko, brž ko sta odprla «vratca» med svojo ladjo in pravkar prispelim «tovornjakom» «Progress 1».

«Tovornjak» se ne bo vrnil na zemljo, pač pa bo po opravljeni nalogi krožil po vesolju, dokler se ne bo njegova krožnica toliko približala zemlji, da bo v gostejših plasteh atmosfere zgorel. Namen tovrstnega poskusa je torej zagotoviti «čimbolj ceneno servisno službo» za pomoč ali oskrbovanje vesoljske postaje «Saljut 6». Trenutno kroži okoli zemlje «kozmični vlak», ki ga sestavljata «Sojuz 27», «Saljut 6» in še «tovornjak» «Progress 1».

Pošiljanje dodatnega goriva v vesolje je povezano z načrti, da orbitalne postaje, kakršna je «Saljut 6» dalj časa ostanejo na svoji krožni poti okoli zemlje in da se v njih zvrsti «na delu» čimveč posadk. Brez dodatnega goriva pa bi to bilo nemogoče, ker je postaja «Saljut 6» opremljena z majhnimi motorji in majhnimi zalogami goriva. In kadar morajo ti motorji večkrat «popravljati» krožnico «Saljuta», iztrošijo gorivo, ki ga je treba nadomestiti. Čeprav je res, da «Saljut 6» kroži zelo visoko nad zemljo, ga njena privlačnost vendarle vleče k sebi in ga morajo njeni motorji ponovno «potegniti» v «višje lege».

Pa ne samo to. Nova servisna postaja ali «tovornjak» «Progress 1» dovaža v vesolje tudi druge stvari. Tako je na primer sedaj pripeljal Romanenku in Grečku nove količine vode in zraka. S tem se podaljša «delovna doba» postaje in pa možnost dveh kozmonavtov, da ostaneta dalj časa na svojem potovanju okoli zemlje, na svojem delu v proučevanju vesolja, zemlje, raznih pojavov in predvsem v proučevanju samih sebe. Znano je namreč, da ima tudi ta poskus namen proučiti zdržljivost človeka v vesolju, v breztežnostnem prostoru.

Kulturni dogodki v slikah

Kakor smo že poročali, je PD «Vesna» iz Križa imelo v nedeljo občni zbor. Opensko SPD «Tabor» je imelo te dni dva omembe vredna dogodka: najprej odprtje razstave del Klavdija Palčiča, na katerem je nastopila skupina članov dramske sekcije, nato pa v nedeljo občni zbor

Za bolj čisto vino: *čiščenje*

II.

Pod čiščenjem vina razumemo v kletarstvu dodajanje določenih snovi, katere odstranijo iz vina motne delce. V primerjavi s filtriranjem ima čiščenje to prednost, da ne potrebujemo nobenega stroja ali posebnih naprav. Na splošno dosežemo s čiščenjem dobre uspehe. Filtriranje nam včasih zajamči le začasno čistost vina in v nekaterih primerih, zaradi nenehnih kemijskih procesov v vinu, postane celo neuspešno. S čiščenjem lahko odstranimo motnost, ki se pojavi kasneje. S čiščenjem dobimo na splošno stalno trajajočo bistrost vina.

Za dosego dobrih uspehov zahteva čiščenje več časa, kot pa filtriranje, pa četudi je vino doseglo zadovoljivo čistost, se sesedanje nečistih delcev lahko še nadaljuje.

V nekaterih primerih, ako želimo imeti vino takoj čisto, ga po čiščenju še filtriramo. Ako po čiščenju takoj filtriramo, dobimo res čisto vino, ki pa zaradi zakasnele kemijske reakcije lahko postane ponovno motno.

Čistila so lahko organskega kot tudi mineralnega izvora. Tako so organska čistila na primer želatina, jajčni beljak, kazein in dr.

Imenovana organska čistila vsebujejo beljakovine, ki se spajajo s taninom, takoj ko pridejo v dotiko z vinom ter tvorijo drobne zrnato usedlino, ki se počasi sesede na dno posode. Najprej omenjene beljakovine vežejo s taninom ter tvorijo obarino ali sedek in napravijo vino motno; kasneje se napravijo nekaki kosmiči, ki se hitro večajo in naredijo nekako mrenico. Ta se sesede na dno posode in povleče za seboj vse v vinu viseče snovi.

Večja ali manjša flokulacija je v razmerju s količino tanina v vinu. Količina tanina, ki se v dotiku z beljakovinami seseda, se menjuje bodisi zaradi kakovosti čistilnega sredstva, kot tudi zaradi kemijske sestave vina. Na splošno, z uporabo imenovanih čistilnih sredstev, postane vino manj tanično, zgubi na trpkosti in barvi.

Kadar uporabljamo prevelike količine čistilnega sredstva, dobimo prekomeren sesedek, kar se navadno zgodi, ako ostane v vinu del neraztopljenega čistila. Čezmerno sesedanje povzroča nepopoln in defekten sesedek, zaradi česar ostane vino še motno.

Primer odvečnega sesedanja se najraje pojavlja pri belih vinih, posebno zaradi malih količin vsebovanega tanina. Da se izognemo nevarnosti odvečnega sesedka, ko smo ugotovili, da je vino malo tanično, je umestno napraviti najprej male primerke čiščenja, da tako določimo najbolj primerno količino čistilnega sredstva.

Preden dodamo malo taničnemu vinu organsko čistilo, kot je ribji lepek kostni žele itd., mu moramo dodati še količino tanina, od 5 do 8 gramov na hl, da si tako zagotovimo uspeh pri čiščenju in preprečimo pojav odvečnega sesedka.

Dr. IVAN BAŠA

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Odlično boste razpoloženi za kakršnokoli delovno akcijo. Oprite se na zvesto osebo.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Obudite k življenju staro vprašanje in ga skušajte rešiti. V nekem spopadu boste prejeli vso pomoč.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) V poslih bo prišlo do kratkotrajnega nazadovanja. Neki drzen čustveni načrt bi utegnil biti nevaren.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Bodite potrpežljivi in čakajte, da se položaj razčisti. Posvetite nekaj časa tudi zabavi.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Danes boste spremenili program, ki ste ga sprejeli včeraj. Ne dovolite, da bi se vam kdo posmehoval.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) En sam zaneslјiv prijatelj velja več kot kopica prilizovalcev. Nekaj novega v čustvenem pogledu.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Priporočljiva je večja previdnost v finančnem poslovanju. Žrtev boste manjšega izbruha ljubosumnosti.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 22.11.) Čeprav bo ovir veliko, boste delo izvedli. Boriti se boste morali proti egoističnim težnjam.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Z nekom se boste sprli, ker ne bo vašega mnenja. Vaš položaj v družbi se bo okrepil.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Lotiti se boste morali neprijetne naloge. Dobili boste zaželeno darilo.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Izvrstno boste uveljavili svoje ustvarjalne sposobnosti. Z dobro voljo boste zagotovili družinski mir.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Da bi obravnavali svoje interese, je potrebna previdnost. Vaši nasveti bodo bolj upoštevani.

Iz umetnostnih galerij

Stano Žerjal je razstavil svoja olja

Če je dolinska «Torkla» nekako sprostila amatersko slikarstvo Brega, mudi nova stavba boljunskega gledališča «France Prešeren» prave možnosti za razstave, ki bi omogočile širši pregled ustvarjalnosti tega ali onega likovnika. In tako smo bili v tej galeriji prica že nekaterim likovnim razstavam, ki so dokazale, da je veža boljunskega gledališča kot nalašč za takšne prireditve. In v tej galeriji sedaj ponovno razstavlja domačin Stano Žerjal, ki je dal na ogled svoje pokrajine in svoje marine. Kaže pa da je za tega tako plodnega samorastnika tudi tako veliko razstavišče skoraj pretesno. Stano Žerjal je namreč eden izmed redkih likovnikov, ki rad dela velike slike. V njih mu najbolje uspe sprostiti svoje ustvarjalne sile, kajti slika jih z veliko ljubeznijo do najpodrobnejših posameznosti, rekli bi do cvetne ali travnate bilke, do hrapavega mahu.

Čeprav je v vezi gledališča razstavil nekaj starejših del, ki se ne ujemajo povsem z najnovejšimi, je prav v teh opaziti precejšnje barvno pomlajevanje. V tem so značilne zlasti tiste slike, v katerih prikazuje zlata polja zrelega žita, ki se v barvi kontrastno dopolnjujejo s hladno modrikasto barvo kamenja ali suhih zidov ob poti. Pa tudi prozorne barve nebesa so v njih postale toplejše in polne migotajoče sončne luči.

Vse to prijetno izstopa posebno v sliki, ki prikazuje skalnati greben Malega krasa. Taki motivi mu zares dobro uspejo ob živahni igri lopatice, ki se druži s čudovitim ustvarjanjem drobnih bilk travnatih šopov ki mu «rastejo» iz konic najtanjših čopičev.

Stano Žerjal je priroden slikar, ki rad zajame v svoja dela prav vso lepoto našega Krasa in morja, pa naj gre za tih pomladni gozd, sredi katerega žubori potok, ali za pestro jesen s kolovozom, ki se zgublja v daljavi ali pa za razburkano morje, ki ga biča kraška burja. Ponekod pa opažamo, da bi se v natančnosti prikazovanja rad spoprijel z mojstrom Stracco, da bi pokazal svojo spretnost. Vendar bi mu tega ne svetovali in smo mnenja, naj raje ostane pri svojem. In prav nič čudnega bi ne bilo, da bi nas kdaj še posebno se presenetil.

m. b.

Patronat KZ - INAC svetuje

ZA ODKUP DELOVNE DOBE 1920-26 ČASOVNE ZAPADLOSTI NI VEČ

Vpr.: «Doma sem iz Hrpelj pri Kozini, sem jugoslovanska državljanka in sem stara 75 let (letnik 1902). Razen v mladih letih, ko sem bila nekaj let zaposlena pri raznih družinah, nisem nikjer delala (skrbela sem za številno družino) in zaradi tega niti nimam nobene pokojnine. Neka znanka mi je pripovedovala, da je nekje slišala, da bi lahko do marca letos dobila priznanje od Italije za tista leta, ko sem po letu 1920 delala pri nekaterih družinah v Hrpeljah, vendar je to takrat bilo pod Italijo. Gospodarji, pri katerih sem delala, so sicer že pomrli, vendar bi lahko našla tudi priče, ki bi to potrdile. Hotela sem vas vprašati, če se mi sploh splača delati poti in papirje. Če bi mi dala Italija pokojnino, kot dobivajo nekateri na območju tako zvane bivše cone B (tudi kjer, jaz bivam, je ta cona), bi mi seveda prav prišla. Mi lahko pojasnite, za kaj gre, če mi kaj pritiče in kaj bi morala narediti. Hvala lepa.» T.D.

Očitno se v vašem pismu nanašate na zakon št. 35 z dne 1. februarja 1962, ki je zaradi neurejenih socialnih razmer (delodajalci niso plačevali zavarovalnih prispevkov) nudil možnost delojemalcem (ki so bili v podrejenem delovnem razmerju) iz Juliške krajine in Tridenta, da odkupijo delovno dobo v razdobju med 1. julijem 1920 in 28. februarjem 1926. Omenjeni zakon je sicer zapadel, vendar je 16. aprila 1974 izšel nov zakon št. 114, ki ponovno odpira termin za odkup oziroma poravnavo zavarovalnih prispevkov v omenjenem razdobju. Člen 2-sexies izrecno predvideva, da je rok ponovno odprt za neomejen čas. To pomeni, da termin za predstavitev zadevnih prošenj na INPS ne zapade konec marca letos, temveč ni za to predvidena nobena zapadlost, kot jasno pravi zakon in pristojni uradi zavarovalnega zavoda. Torej je netočna informacija o skorajšnji zapadlosti termina.

Kar zadeva možnost, da bi se tudi sedanji jugoslovanski državljani, ki izpolnjujejo predpisane pogoje, poslužili tega zakona in si zagotovili minimalno pokojnino od italijanskega zavarovalnega zavoda, je treba ločiti med dvema situacijama. Odločilnega pomena je bivališče: bivšim podrejenim delavcem iz bivše «cone B» INPS prizna minimalno invalidsko pokojnino (seveda če nimajo nobene pokojnine v Jugoslaviji), dovolj da preko nadomestne izjave notarskega akta navedejo delovno mesto v razdobju 1.7.1920 28.2.1926, priložijo potrdilo o takratnem bivališču in seveda vložijo prošnji za odkup oziroma invalidsko pokojnino, neglede na državljanstvo. Za območja, ki so bila svoj čas pod Italijo in so prešla pod Jugoslavijo, pa INPS upošteva le prošnje tistih prosilcev, ki so italijanski državljani. V primeru, da nekdo iz omenjenih kategorij že uživa neko pokojnino, pa ne more dobiti v Italiji samostojne pokojnine, vendar pa delovno dobo v Italiji (po odkupu 1920-26) lahko uveljavi po konvenciji in si zagotovi sorazmerni del pokojnine. Vendar pa je treba proučiti vsak primer zase, zato izkoriščam priložnost, da vabim vse zainteresirane na razgovor.

V vašem specifičnem primeru vsaj na osnovi podatkov, ki jih navajate, kaže, da izpolnjujete vse pogoje za odkup delovne dobe 1920-26 in za priznanje pravice do pokojnine. Javite se kaj v našem uradu, da se pogovorimo in primerno ukrepamo.

ZADNJI DNEVI ZA PRIJAVO OLJK

Ponovno obveščamo vse pridelovalce oljk iz tržaške pokrajine, da konec tega meseca zapade rok za prijavo oljčnega pridelka in za predložitev zadevnih prošenj za prispevek iz posebnega sklada EGS. Naš patronat Kmečke zveze INAC bo do sobote, 28. t.m. na razpolago vsem zainteresiranim pridelovalcem oljk, da uredi vse formalnosti v zvezi z omenjenimi pratikami, prošnjam pa je treba priložiti potrdilo o opravljenem stiskanju. Če kdo še ni stiskal oljk, mora do konca meseca obvezno narediti prijavo, naknadno pa bo v roku petnajstih dni moral vložiti še prošnjo za prispevek.

DAN

KOŠARKA

V EVROPSKEM POKALU PRVAKOV

Velik podvig splitske Jugoplastike

Spličani so v gosteh premagali Mobilgirgi - Vilfan junak tekme

Mobilgirgi — Jugoplastika 79:83 (45:42)

MOBILGIRGI: Rusconi, Zanatta 4, Morse 19, Ossola 2, Meneghin 8, Bisson 6, Yelverton 20, Campi-ni 2, Pozzati, Becchini.

JUGOPLASTIKA: Tudor, Kruščić 4, Jerkov 20, Vilfan 29, Dukan 10, Matić 6, Bilanović, Grgin 6, Vlatković.

Pred 4.000 gledalci je Jugoplastika v 5. kolu evropskega tekmovanja za pokal prvakov nepričakovano, a zasluženo slavila v Vareseju. Spličani so, z Vilfanom na čelu, zaigrali odlično ter s hitro igro povsem presenetili domačine.

S to zmago je Jugoplastika napravila lep korak naprej po poti do finala tega pokala.

Pokal pokalnih prvakov

IZIDI 3. KOLA

SKUPINA A

Partizan Reka (Jugoslavija) — Gabetti Cantù (Italija) 74:81
Aachen (Fr.) — Den Bosch (Niz.) 98:87

SKUPINA B

Dinamova Bukarešta (Rom.) — Sinudyne Bologna (It.) 110:101

Pokal L. Ronchetti

Maccabi Turin (Italija) — Toulone (Francija) 63:61
Levski-Spartak Sofija (Bolgarija) — Slovan Bratislava (ČSSR) 73:58
UBC Donau (Avstrija) — Brno (Češkoslovaška) 87:104

Koračev pokal

V 4. kolu finalnega kola evropskega košarkarskega tekmovanja za Koračev pokal je Bosna, po treh zaporednih zmagah, prvič izgubila, in v gosteh z močno francosko ekipo Berck.

V ostalih tekmah štirih skupin pa prišlo do večjih presenečenj.

SKUPINA A

IZIDA 4. KOLA

Partizan Beograd (Jugoslavija) — Nice (Francija) 99:85
AEK Atene (Grčija) — Emerson Genova (Italija) 82:81

LESTVICA

Partizan in Nica 6, AEK Atene in Emerson 2.

SKUPINA B

IZIDA 4. KOLA

Berck (Francija) — Bosna Sarajevo (Jugoslavija) 94:87
Scavolini Pesaro (Italija) — Inter Bratislava (ČSSR) 95:83

LESTVICA

Bosna 6, Berck in Scavolini 4, Inter 2.

SKUPINA C

IZIDA 4. KOLA

Xerox Milan (Italija) — Hagen (Zahodna Nemčija) 121:82
Beko Beograd (Jugoslavija) — Juventud Badalona (Španija) 77:95

LESTVICA

Juventud 8, Xerox 4, Beko in Hagen 2.

SKUPINA D

IZIDA 4. KOLA

Cibona Zagreb (Jugoslavija) — Rosovija (Poljska) 83:74
Le Mans (Francija) — Cinzano Milan (Italija) 80:73

LESTVICA

Le Mans in Cibona 6, Cinzano 4, Rosovija 0.

ODBOJKA

V 2. MOŠKI DIVIZIJI

Start domovcev

Jutri bo šesterka Doma iz Gorice pričela z nastopi v odbojkarskem prvenstvu 2. moške divizije.

Dom bo edina slovenska zamejska ekipa, ki bo letos nastopala v tej ligi.

Prepričani smo, da bodo «belo-modri» odigrali pomembno vlogo tudi v letošnjem prvenstvu 2. MD, saj se je goriška ekipa ojačila s tremi novimi igralci in izboljšala uigranost celotnega moštva. Trener Doma J. Prinčič je dobro pripravil ekipo. K Domu se je po dveletnem premoru vrnil Damjan Klanjšček, ki je v prejšnjih letih nastopal pri Boru in Goriškem Krasu. Nova igralca, ki bosta letos prvič nastopala v vrstah Doma, sta bivša igralca Bora, Igor Orel in Borut Spacal.

Poleg teh treh že navedenih igralcev bodo branili Domove barve v letošnjem prvenstvu 2. MD še naslednji igralci: Cijan Stanislav, Lucijan Černic, Jožko Prinčič, Loris Sfiligoj, Maurizio Černic, Boris Cotič, Boris Peric, Igor Pahor in Igor Komel.

Dom je pričel s pripravami na prvenstvo že meseca septembra lani in v zadnjih mesecih je odigral vrsto prijateljskih tekem (Kras, Intrepida, AGI, Lucinico itd.). V vseh teh prijateljskih nastopih so domovci prikazali lepo in učinkovito igro. Novost letošnjega prvenstva doma v 2. MD obstaja tudi v tem, da goriška šesterka ne bo nastopala več v goriški telovadnici Stella Matutina, kot v preteklih letih, ampak bo odigrala svoje domače tekme v občinski telovadnici v Ločniku pri Gorici.

V prvi tekmi (jutri, 28. 1.) se bodo domovci spoprijeli z ekipo AGI iz Gorice.

I. K.

DEŽELNI FINALE DEKLIC

Brežanke tokrat razočarale

Fiume veneto — Breg 3:0 (5, 5, 2)

FIUME VENETO: Cadanuro, Spavier, Pivetta, Pupulin, Santarossa, Rosa, Ballardin, Canton, Parravicini, Dei Santi.

BREG: Kocijančič, Premolin, Stepančič, Korošec, Žerjal, S. in M. Komar, Slavec, Cej.

SODNIK: Bonivento.

V prvi tekmi veljavni za deželni naslov v kategoriji deklic so Brežanke povsem razočarale. Potem ko so v pokrajinskem merilu dokaj gladko opravile z vso tržaško konkurenco, je bilo realno pričakovati, da bodo domačinkam nudile večji odpor. Žal so naše odbojkarice zaigrale medlo, nezavzeto in neborbeno. Očitno se niso zavedale, da branijo, sicer sedaj že precej omajan, ugled slovenske odbojke v zamejstvu.

O nasprotnicah lahko povemo, da so v lanskem prvenstvu osvojile tretje mesto v Italiji, sicer pa ni bila razlika med njimi in Brežankami tako velika v tehničnem pogledu, pač pa je povsem različen pristop, ki ga italijanska dekleta imajo do odbojkarske igre. Človek ima takoj občutek, da igrajo res z veseljem in temu primerni so potem tudi rezultati.

Mig

ROKOMET

SP NA DANSKEM

Jugoslavija z lahkoto odpravila Kanado

ODENSE — V prvem kolu 9. svetovnega prvenstva v rokometu je včeraj v tem kraju Jugoslavija, ki sodi med favorite za osvojitev ene od kolajn, zanesljivo premagala Kanado s 24:11 (13:4). Čeprav so «plavi» brez težav odpravili skromne Kanadčane, pa je bilo vseeno pričakovati, da bodo Horvat in tovariši zmagali s še večjo razliko v golih.

V naslednjem kolu bo Jugoslavija igrala jutri proti ČSSR.

NOGOMET

Mladinski turnir v Viareggiu

Kitajci poraženi

VIAREGGIO — V prvem kolu mladinskega nogometnega turnirja za «Pustni pokal» so dosegli naslednje izide:

A SKUPINA

Sampdoria - Beograd 0:0
Fiorentina - Peking 3:0

B SKUPINA

Napoli - Dukla Praga 0:2
Milan - Lewski Spartak 0:3

C SKUPINA

Inter - Benfica 1:1
Perugia - Olimpiakos 3:1

D SKUPINA

Juventus - Bastia 2:0
Roma - Real Murcia 1:1

ODBOJKA

TEDENSKI KOMENTAR NAŠIH EKIP

Borovke in Nabrežinke presenetile

Osmi zaporedni poraz Borovih fantov - V 1.MD krasovci uspešni

MOŠKA B LIGA

V mestnem derbiju je bil Bor že na pragu prvega letošnjega uspeha. Nekatere nedopustne sodnikove odločitve in še v večji meri slaba priprava in kriza v Borovi vrsti treh ključnih igralcev so spet botrovale osmemu zaporednemu porazu. Ne pretiramo, če rečemo, da je Bor že z eno nogo v nižji ligi. Slaba je letos tudi ekipa Portuali iz Ravene, ki je skupaj s Tržačani še brez točk. Po prvem domačem uspehu je moral to pot Legnago prepustiti točki ekipi Nava Pandoro.

IZIDI 2. KOLA

Bor - Volley Trst 2:3
Portuali R. - CUS Benetke 1:3
Nava Pandoro - Legnago 3:2

LESTVICA

Cus Benetke in Volley Trst 4, Legnago in Nava Pandoro Verona 2, Bor in Portuali Ravena 0.

PRIHODNJE KOLO

Volley Trst - Nava Pandoro, Portuali Ravena - Bor, CUS Benetke - Legnago.

ŽENSKA B LIGA

V prvem, oziroma drugem nastopu odločilnega dela prvenstva sta naša dva zastopnika — Bor in Sokol — prijetno presenetila. Tržačanke so izbojevale dve dragoceni točki v gosteh, Nabrežinke pa pred domačimi gledalci. Obe naši šesterki sta pokazali tudi zelo dobro odbojko, kar je nedvomno najbolj razveseljivo dejstvo za nadaljevanje prvenstva in najboljše jamstvo, da se nam v soboto obeta izredno zanimiv derbi. Boj v tej skupini bo dokaj izenačen in je morda le Tepa iz Brescie nekoliko slabša.

IZIDA 2. KOLA

Sokol - Mogliano Veneto 3:0
Tepa Brescia - Bor 0:3

LESTVICA

Marzotto, Bor, Sokol in Mogliano Veneto 2, Tepa Brescia 0. (Bor in Marzotto sta igrala tekmo manj).

PRIHODNJE KOLO

Bor - Sokol, Mogliano Veneto - Marzotto.

ŽENSKA C LIGA

Tudi v drugem letošnjem prvenstvenem nastopu sta bila Breg in Sloga poražena. Glede na dejstvo, da bosta dva zastopnika napredovala in dva nazadovala, bo prvenstvo skupine C izredno zanimivo. Tako za Slogo in še toliko bolj za Breg pa je cilj obstanek med drugoligaši. Za največje presenečenje je nedvomno poskrbel Treviso, ki je v Foljanu nepričakovano ,toda toliko bolj prepričljivo premagal Corridoni. Izenačen je bil tudi neposredni obračun med Don Boscom in Libertasom iz Schia v Padovi.

IZIDI 2. KOLA

Breg - Agi Gorica 1:3
Torriana - Sloga 3:1
Corridoni - Treviso 0:3
Don Bosco - Libertas Schio 2:3

LESTVICA

Treviso, AGI Gorica in Libertas Schio 4, Corridoni in Torriana 2, Don Bosco, Sloga in Breg 0.

PRIHODNJE KOLO

Agi Gorica - Corridoni, Sloga - Don Bosco, Treviso - Breg, Libertas Schio - Torriana.

1. MOŠKA DIVIZIJA

Osrednja tekma v tej ligi je bila v soboto v Trstu med CUS in goriško Olympio. Zmagali so domačini, toda ne brez težav in svoj kanček so tudi v tem srečanju pristavili sodniki, kar je bilo seveda odločilno. Drugič zaporedoma so bili uspešni odbojkarji Krasa, ki niti pri Pav Natisonii niso naleteli na enakovrednega tekmeca. Poleg CUS sta še nepremagana Kras in Rozzol, ki pa sta igrala tekmo manj.

IZID 3. KOLA

Lib. Turjak - Redarji Videm 3:2
Pav Natisonia - Kras 1:3
Pav Despar - Lib. Sacile 2:3
Cus Trst - Olympia Gorica 3:2
ASFJR - Ginnastica 3:0

LESTVICA

Cus Trst 6, Olympia Gorica, Rozzol, Kras, ASFJR in Libertas Turjak 4, Pav Natisonia in Libertas Sacile 2, Redarji Videm, Ginnastica Spilimbergo in Pav Despar 0. (Kras, Rozzol in Redarji Videm so igrali tekmo manj).

PRIHODNJE KOLO

Olympia - ASFJR; Libertas Sacile - Cus Trst; Kras - Pav Despar; Rozzol - Libertas Turjak; Redarji Videm - Pav Natisonia.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Našemu edinemu zastopniku Kontovelu res ne gre najbolje v teh uvodnih letošnjih prvenstvenih razpletih. Kontovelke so morale tudi tretjič poražene z igrišča. To pot jih je premagala po štirih setih igre Julia, ki je obenem tudi prvič zmagala po dveh zaporednih tesnih porazih.

IZIDI 3. KOLA

Azzurra Gorica - Virtus 3:0
Intrepida - Pav Despar 0:3
Julia - Kontovel 3:1
Maianese - Libertas Krmin 0:3
S. Luigi - Volley S. Vito 0:3
CSI Donatello - Cus Trst 3:2

LESTVICA

CSI Donatello, Azzurra Gorica, Volley S. Vito in Libertas Krmin 6, PAV Despár Videm 4, CUS Trst, S. Luigi Trst in Julia Trst 2, Kontovel, Intrepida Mariano, Virtus Vigonovo in Maianese 0.

PRIHODNJE KOLO

Volley S. Vito - CSI Donatello, Libertas Krmin - S. Luigi, Kontovel - Maianese, Pav Despar - Julia, Virtus - Intrepida, Cus Trst - Azzurra Gorica.

G. F.

1. MOŠKA DIVIZIJA

Druga zmaga Krasove šesterke

PAV Natisonia — Kras 1:3 (11:15, 8:15, 15:13, 12:15)

KRAS: Grilanc, Budin L. in S., Milič L. in B., Rebula, Živec in Vesnaver.

V drugi prvenstveni tekmi in na prvem gostovanju je Kras pospravil drugi par točk.

Tekma se je začela ob očitni premoči Krasa.

V drugem setu je bila premoč Krasa še bolj očitna in rezultat jasno priča o stanju na igrišču.

V tretjem setu je trener Grilanc poslal na igrišče rezervna igralca in s tem se je rentabilnost ekipe nekoliko zmanjšala. PAV pa je v tem setu zaigral res odlično in kljub ostri reakciji gostov zmagal z minimalno razliko.

Četrti set se je pričel z izredno hitrim tempom krasovcev, ki so takoj povedli z 11:3 in nato, kljub dvomljivim odločitvam glavnega sodnika, tudi zasluženo zmagali.

M. I.

KOŠARKA

TEDENSKI KOMENTAR SLOVENSKIH PETERK

KONTOVELOVI MLADINCI DRUGI FINALISTI

Podvig Borovih članov - Derbi naraščajnikov Boru - V prvenstvu «propaganda» le porazi

MLADINCI

SKUPINA B

Z zaostalo tekmo prvega dela tega prvenstva med Poletom in Kontovelom je znana tudi končna lestvica te skupine.

V tem, zaostalem srečanju na Opčinah je nepričakovano, a navsezadnje zasluženo slavil Kontovel in tako bodo Starčevi varovanci skupno z Italsidrom igrali v finalnem delu te lige.

Velik uspeh torej za Kontovel, verjetno še večji od lanskega, ko je prav tako igral v finalu. Ne gre namreč pozabiti, da so Kontovelci letos izgubili svoja dva najboljša košarkarja (Klavdija Starca in Maura Čuka), ki sta prestopila v vrste Hurlinghama.

Pohvalo pa zasluži tudi Polet, ki je bil do poslednjega kola v borbi za prestop v finale, čeprav so nas Openci v drugem delu lige nekoliko razočarali, saj so izvrstno startali in so bili po «prvi etapi prvenstva» celo sami na vrhu lestvice.

IZIDI 10. KOLA

Kontovel - Pagnossin B 81:69
Polet - Barcolana 107:44
Italsider - Juventus 102:59

IZID ZAOSTALE TEKME

Polet - Kontovel 67:73

KONČNA LESTVICA

Kontovel in Italsider 14; Juventus 12; Polet in Pagnossin B 10; Barcolana 0.

Finalista sta Kontovel in Italsider.

SKUPINA C

V zadnjem kolu te skupine Bor ni igral v gosteh proti Don Boscu. Sodnika sta namreč menila, da je bilo v soboto prehladno in tako se igralci obeh ekip sploh niso preoblekli. Tekmo bodo seveda igrali drugič.

Derbi kola je bil v športni palači, kjer pa je Hurlingham brez večjih težav odpravil Inter 1904.

IZID 10. KOLA

Hurlingham - Inter 1904 88:68
Don Bosco - Bor n.o.
Počitek: Servolana

LESTVICA

Hurlingham 16; Inter 1904 10; Servolana 8; Don Bosco 0.

Don Bosco in Bor imata tekmo manj.

Finalista sta Hurlingham in Inter 1904.

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

V 8. kolu tega prvenstva so borovci v Gorici poskrbeli za velik podvig. Kar s stotico so namreč odpravili neposrednega nasprotnika v borbi za izpad, peterko Edere.

Bil je to doslej najboljši nastop borovcev in upati je, da bodo naši fantje tudi v nadaljevanju ponovili še nekaj takih tekem.

To prvenstvo pa postaja od nedelje do nedelje zanimivejše. Na vrhu lestvice sta dve ekipi (De Bortoli in CUS), na dnu pa je kar sedem ekip. Pričakovati je torej še veliko ogorčenih bojev.

IZIDI 8. KOLA

Edera - Bor 69:106
Ferroviario - Arte 67:72
Jeans Corner - De Bortoli 84:79
CUS Trst - Scoglietto 80:74
Itala - Barcolana 87:76
Inter 1904 - ARA Tržič 72:58

LESTVICA

De Bortoli Vileše in CUS Trst 12; Inter 1904 in Jeans Corner Milje 10; ARA Tržič 8; Bor, Ferroviario, Edera Gorica, Scoglietto, Itala Gradišče, Barcolana in Arte Gorica 6.

Scoglietto in Ferroviario imata tekmo manj.

PRIHODNJE KOLO (29.1.)

Bor - CUS (11.00 v Dolini); Barcolana - Inter 1904; Scoglietto - Jeans Corner; ARA Tržič - Ferroviario; Arte - Itala; De Bortoli - Edera.

KADETI

Tudi 3. kolo je bilo za naša zastopnika v tej ligi neuspešno. Borovci so dokaj nerodno izgubili doma z Don Boscom, Brežani pa so prav tako doma doživeli pravo katastrofo v tekmi s Ferroviariom A.

IZIDI 3. KOLA

Bor - Don Bosco 98:99
Breg - Ferroviario A 29:139
Inter 1904 - Servolana 60:50
Ferroviario B - Italsider 51:76

LESTVICA

Inter 1904 6; Ferroviario A, Italsider in Don Bosco 4; Ferroviario B in Servolana 2; Bor in Breg 0.

Servolana in Ferroviario A imata tekmo manj.

PRIHODNJE KOLO (28.1.)

Bor - Servolana (19.30 v Trstu, Ul. Caravaggio); Ferroviario B - Breg (18.30 v Trstu, Miramarski drevored); Ferroviario A - Inter 1904; Don Bosco - Italsider.

NARAŠČAJNIKI

Slovenski derbi 7. kola tega prvenstva je osvojil Bor, ki je v ponedeljek zanesljivo odpravil okrnjeno postavo Poleta.

Naša najboljša peterka v tej ligi, Kontovel, pa v nedeljo ni izpolnila pričakovanja, doma je namreč visoko izgubila s SGT.

IZIDI 7. KOLA

Bor - Polet 70:53
Kontovel - SGT 62:101
SABA - Ferroviario 28:81
Ricreatori - Servolana 54:45
Italsider - Inter 1904 54:69

LESTVICA

Ginnastica Triestina in Ferroviario 14; Ricreatori 10; Kontovel in Inter 1904 8; Servolana 6; SABA 4, Bor 2; Italsider in Polet 0.

SABA ima dve tekmi manj; Polet in Ricreatori pa imata tekmo manj.

PRIHODNJE KOLO (29.1.)

Polet - Italsider (11.00 na Opčinah); Inter 1904 - Kontovel (12.45 v Trstu, Ul. della Valle); Ferroviario - SGT; Servolana - SABA; Bor - Ricreatori (28.1. ob 18.00 v Trstu, Ul. Caravaggio).

«PROPAGANDA»

SKUPINA D

V soboto je bil start v tej skupini. Naša zastopnika sta po predvidevanju visoko izgubila, Breg pa je v prvem kolu počival.

IZIDA 1. KOLA

Bor - Don Bosco A 23:65
Sokol - Inter Milje 18:86
Počitek: Breg

LESTVICA

Don Bosco A in Inter Milje 2; Bor, Breg in Sokol 0.

PRIHODNJE KOLO (29.1.)

Inter Milje - Breg (9.00 v Miljah); Don Bosco A - Sokol (28.1. ob 16.00 v Trstu, Istrska ulica). Počitek: Bor.

edko

NA GORIŠKEM

V 8. kolu prvenstva naraščajnikov je prišlo do velikega presenečenja v goriški skupini. Pagnossin je namreč premagal Arte. Dom pa je zaradi okrnjene postave po predvidevanju klonil na domačem igrišču pred ekipo iz Gradeža. S tem porazom se je položaj naših fantov znatno poslabšal.

IZIDI 8. KOLA

Pagnossin - Arte 88:87, POM - Staranzano n.o., Ardita - Italmonfalcone 57:58, Mobilcasa - Villesse 80:34, Dom - Grado 47:69.

LESTVICA

Italmonfalcone 14, Arte 12, Grado 12, Pagnossin 10, Dom 8, Ardita 8, Turriaco 6, POM 2, Mobilcasa 2, Staranzano in Villesse brez točk.

PRIHODNJE KOLO (28. 1.)

Arte - Dom (na Rojcah ob 16.45), Villesse - Ardita, Grado - POM, Turriaco - Mobilcasa, Staranzano - Pagnossin. Počitek: Italmonfalcone.

Vladimir

Posnetek z nogometne tekme 2. AL med Primorcem in Aurisino

ZA NOGOMETNO PRIJATELJSKO TEKMO IZOLA - C. ZVEZDA

Kar 4.000 gledalcev

Zmagali so seveda Beograjčani, in sicer s 7:0

V prijateljskem nogometnem srečanju sta se danes pomerila v Izoli domače moštvo in beograjska Crvena zvezda.

Gostje so zmagali z rezultatom 7:0. Visoko zmago so si zagotovili že v prvem polčasu, ko je nastopilo prvo moštvo.

V drugem polčasu je tehnično vodstvo Beograjčanov poslalo na igrišče mlajše igralce in Izoli je uspelo obdržati izid nespremenjen.

Za Crveno zvezdo so bili uspešni Šavić trikrat, Filipović dvakrat, po en zadetek pa sta dosegla Milovanović in Petrović. Srečanju je prisostvovalo rekordno število, nad 4 tisoč gledalcev.

L. O.

NAMIZNI TENIS

MOŠKA D LIGA

Visok poraz ŠD Mladina

V 2. kolu namiznoteniškega prvenstva D lige so se mladi igralci ŠD Mladina spoprijeli s tržaško ekipo Don Bosco A.

Po zelo nezanimivem srečanju so Tržačani povsem zasluženo zmagali z visokim izidom 5:0. V kriški ekipi se je izkazal Roberto Sedmak, ki bi lahko z malo več športne sreče iztrgal točko.

MLADINA — DON BOSCO A 0:5

Tenze - Crasso 0:2 (—17, —17)
Sedmak R. - Gabrovec 0:2 (—15, —19)
Sedmak M. - Schuster 0:2 (—12, —5)
Sedmak R. - Crasso 0:2 (—12, —22)
Tenze - Schuster 0:2 (—14, —11)

Tako so Bregovi nogometaši v nedeljo izenačili v nogometni tekmi 2. AL proti Opicini

OBVESTILO

SPDT

obvešča, da se danes, v petek, 27. januarja, ob 20.30 na stadionu «1. maj» nadaljuje predsmučarska telovadba za odrasle pod vodstvom prof. Ivana Furlaniča.

OBVESTILA

ŠD KONTOVEL

sklicuje danes, 27. januarja, ob 20.30 v prostorih PD Prosek-Kontovel

REDNI OBČNI ZBOR

Vabljeni!

* * *

SPDT

sklicuje v ponedeljek, 30. januarja, ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20 v Trstu

REDNI OBČNI ZBOR

Dnevni red:

1. otvoritev
2. predsedniško poročilo
3. tajniško poročilo
4. blagajniško poročilo
5. poročila načelnikov raznih odsekov
6. razprava
7. volitev novega odbora
8. razno

Vabljeni!

ŠD BREG

sklicuje danes, 27.1., ob 20.30 v Srenjski hiši v Borštu

12. redni občni zbor

Dnevni red:

1. Otvoritev in izvolitev delovnega odbora
2. Predsedniško, tajniško in blagajniško poročilo
3. Poročilo referentov
4. Poročilo nadzornega odbora
5. Pozdrav in diskusija
6. Razrešnica staremu odboru
7. Volitev novega odbora
8. Razno

Vabljeni

* * *

ŠD POLET

vabi svoje člane na redni letni občni zbor, ki bo jutri, 28. januarja, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju.

* * *

ŠD PRIMOREC

sklicuje danes, 27. januarja, ob 20. in 20.30 v drugem sklicanju v Ljudskem domu v Trebčah 12. redni občni zbor.

Dnevni red:

1. otvoritev;
2. poročila;
3. diskusija;
4. volitve novega odbora;
5. Razno.

Vabljeni!

JANEZ VIPOTNIK

RODNA LETINA

21.

In kaj imamo mi, je razmišljal komisar. Imamo puške, toda ne za vsakega borca, nekaj mitraljezov in bombe, s katerimi jim je radodarno stregla meja, kjer so jih kopali iz zemlje kakor krompir, si jih obešali za pas, preostale pa spravljali v zaboje in zakopavali. Toda partizani so imeli nekaj, česar nasprotnik ni imel. Bili so sami prostovoljci, razen enega, dveh, na primer Juriča, ki pa se danes že lahko postavi ob bok vsakemu, tudi najboljšemu borcu. Vedeli so, zakaj se bijejo, vedeli, da je pravica na njihovi strani, kar je dalo dejanjem posameznika brezmejne razsežnosti, vlivalo moči in žlahtnilo hrabrost. Imeli so svoje slabosti kakor vsak človek, bili so krvavi pod kožo, toda bili so tudi sijajni, izurjeni borci, dobri tovariši, lahko si se domala do zadnjega zanesel nanje. Boljše vojake si ne bi mogel želeti! To pot so imeli tudi top v pomoč. Sposojen sicer od trinajste proletarske brigade, toda lastništvo v tem trenutku ni bilo važno. Top je pomenil pomembno moralno oporo. Neverjetno je množil udarno moč, dvigal duha, srčil borce. Med pohodom so partizani bliskali z očmi po njem in pogledi so jim bili prešerni, polni zadoščenja, pa tudi spoštovanja. Le kako so ga precijazili čokati proletarci iz Korduna? Čez zasedene ceste, železniško progo, mimo postojank, zastraženih mostov, čez Kolpo in Krko. Preklemanski proletarci. Odlični so za sodelovanje. Kako so bili včeraj, mimogrede, med pohodom, ena dva tri v spopadu. Pomagali so četi, ki jo je stiskal obroč Italijanov in belogardistov na Težkih vodah. Nobenega čakanja na povelje, nobenega oklevanja, samo Užgi po sovragu! Z njimi ni dobro zobati češenj.

Kakšno vznemirljivo občutje jih je prešinilo, ko so jih prvič zagledali. Hrvaški partizani! Delavci iz Zagreba, iz Splita, iz Karlovca, iz Varaždina. Nobenega predstavljanja ni bilo treba. Še političnih govorov ni bilo. Zelo preprosto: srce je spregovorilo srcu: za skupni cilj! In družno so se spoprijeli s sovražnikom, zaupajoč drug drugemu, kakor da se poznajo že leta in leta. Iz njih so odsvitali krčeviti boji po siromašni Liki, zeleni Posavini, gričevnatem Hrvatskem Zagorju, skaloviti Dalmaciji. V srečanju z njimi si telesno začutil razsežnost narodnoosvobodilnega boja, skupno vez, ki je bila razpredena po celi Jugoslaviji in še čez. Čudili so se, kako neverjetno so bili gibljivi. Pred dnevi so bili še v Kordunu, čez tri dni pod Zagrebom, danes so tu, na Dolenjskem. Škoda, da ne bodo skupaj v napadu. V zasedo gredo. K Mokronogu. Utrujeni so.

Smešno, kako so se takoj, ko so se srečali z njimi, pričeli praktični razgovori. Eni so spraševali po cigaretah, drugi po patronih. Takoj se je razvila kupčija. Dve cigareti za eno patrono! Dve cigareti sta vendar previsoka cena, a ne? Toda kaj ti pomaga, plačaj, če hočeš imeti, ali pa pusti!

Dolina se je zavijala v vijoličast pajčolan. Iz grap in kotanj se je plazila noč in potrpežljivo čakala, da bo s črnim plaščem zagrnila dolino in gozd, polja in hrib, osamljene kmetije, vasi in ljudi na poti. Nemirne sence so se tajale v mraku. Opojen, svež, zapeljiv hlad je lezel iz zemlje, dražil golo kožo, omamljal duha, silil k spanju.

Kolona je utihnila. Korak je postal oprezen. Procesija se je komaj slišno premikala. Čutila, žive gosenice, so se napenjala, tipala v mrak, poslušala, kaj se dogaja spredaj, na desni in na levi. Povelja so mrmraje poskakovala od enega do drugega, naprej in nazaj. Poveljujoči so hiteli ob koloni, naročali, odpošiljali zasede. Bližali so se dolini, cesti, železniški progi, postojanki. Bližal se je čas napada.

Bataljone je zalila kakor tinta črna noč. Vodene zvezde so se skrivale v brezmejni temini. Nobenega šuma, nobenega glasu, ne udarca kovanega čevlja ob kamen. Kakor da bi mrknilo vesolje. Toda to ni bil resničen, pravi mir. Za navidezno tišino si čutil vznemirjeno bitje srca, razprte oči, tenka ušesa, kratko hitro dihanje nasprotnika, ljudi v vasi, čutil si napetost partizanov, željo, naj se že prej ko prej začne ples.

Cesta je bila prazna. Potuhnjeno, zelenkasto, komaj zaznavno se je svetlikala, se zožila, izginila v črnem močvirju. Kopito je zazvenelo ob kamnu, zaječalo kolo na pesku, udarila peta ob tračnice, ki so monotono drvele v noč.

Vasja je stopil iz noči. «Vsi so odšli,» je zašepetal, «čez pol ure bodo zasede na svojih mestih. Blizu smo,» je zamahnil v temo pred seboj. «Še četrt ure.»

«Komisar!» ga je trepljal Marij po rokah, «tema je kakor v riti, dobro, a?» se je zahahljal.

Dobra noč, zvesta, draga pomočnica, dušica, bodi čimbolj črna, skrivaj nas, prikrij, dokler ne pričnemo plesa. Da se bomo privlekli čim bliže, da bo prvi udar čim učinkovitejši, da bodo naše prednosti čim ugodnejše. Nikar ne izpusti izza hriba tiste lene, zelene, potepuške, domišljave lune, preden ne začnemo. Priveži jo, skalo ji obesi okrog njenega slokega krajca, da je radovednost ne bo gnala na nebo v najbolj neprikladnem trenutku. Ah, se je komisar pretegnil. Živčnost je počasi grebla po njem. Živčnost, ki je rastla, se napenjala kakor lok vse do prvega strela. Nastopila je tista značilna tišina, ki jo je vsakdo dobro poznal. Napeta, oprezujoča, negibna, nabita, ukleta tišina, čakajoča na znak, na čudežno odrešilno dejanje. Tišina, ki suši usta, sili k zehanju, hromi čutila, kakor bi jih zalivala z voskom, pa tudi tišina, ki do skrajnosti bistri vid, ostri sluh, vonj. Tišina, ki je ustvarjala v človekovi notranjosti navzkrižne napetosti, občutek otekline, počutje, da je koža premajhna, da te bo razneslo. Z vsakim trenutkom čakanja se je debelilo breme na ramenih. Nič čudnega, če je ob takšnem vzdušju trznil prst po petelinu, počil strel, da je teža zletela z ramen in iz napete notranjosti.

«Vsi so odšli,» je Vasja ponovil iz noči. «Še malo počakajmo, da se bodo zasede razmestile in da se Jurič vrne!» Potegnil je kapo z glave in se krčevito popraskal. «Kmalu bodo nazaj. Sedite ta čas,» je pozval in se spet izgubil v noči.

Vas so čutili kakor vijoličasto gmoto, kakor črno redkvico. Razporejena je bila po nizkem griču. Na vrhu je kraljevala velika cerkev. Petdeset, osemdeset metrov od nje sta stala župnišče in mežnarija. V teh dveh stavbah so bili zabunkani Italijani in belogardisti. Na drugi strani cerkve je bil gasilski dom. Te zgradbe so bile na vrhu griča.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 — Tel. 79 38 08 79 46 38 79 58 23 76 14 70
Podružnica Gorica, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. 83 3 82 57 23
Naročnina
Mesečno 2.900 lir — vnaprej plačana celotna 29.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 44.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 3,00 din, ob nedeljah 3,50 din, za zasebnike mesečno 40,00, letno 400,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 55,00, letno 550,00 din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 27. januarja 1978

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» - DZS - 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 13.000 lir. Finančno-upravni 600, legalni 600, osmrtnice 200 lir besedo, sožalja 300 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 150 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 14%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

MED ISKANJEM OSTANKOV «KOZMOSA 954»

V Kanadi odkrili vir radioaktivnosti?

Nahajal naj bi se na neobljudenem ozemlju 320 km od Velikega suženjskega jezera - Nesreče kriv meteorit?

OTTAWA — Mešana kanadsko-ameriška posadka letala C-130 («hercules»), ki skuša zaslediti morebitne ostanke sovjetskega umetnega satelita «kozmos 954», je včeraj dopoldne javila odkritje radioaktivnega vira. Brž je sicer pripomnila, da ni mogoče zagotovo govoriti o drobcih raztreščenega satelita, da pa po začetnem sklepanju tudi ne more iti za naravno žarčenje. Ustrezne podatke, ki so jih zbrali zapleteni aparati za ugotavljanje radioaktivnosti, s katerimi je opremljeno letalo, morajo pač sedaj proučiti izvedenci.

Vest je sporočil glasnik kanadskega obrambnega ministrstva s pripombo, da je bil vir lokaliziran v severozahodnem delu države, sicer približno 320 km severovzhodno od ribiškega naselja Fort Reliance na skrajnem vzhodnem bregu Velikega suženjskega jezera (Great Sclave). Prizadeto območje ni naseljeno. Pristojne oblasti so poslale tjakaj skupino strokovnjakov za merjenje radioaktivnosti in šele rezultat analiz bo pokazal, kaj je treba še ukreniti.

Sovjetska zveza, ki je prvotno sporočila, da se je «kozmos 954» vrnil v atmosfero verjetno zaradi zmanjšanja pritiska v njegovi notranjosti, ne izključuje možnosti, da bi v satelit trčil meteorit.

Vse bolj je verjetno, da po uničenju «kozmosa» ni mogoče računati na nekakšne trdnejše radioaktivne ostanke, temveč v najslabšem primeru na, denimo, prahu podobne drobce: to pomeni, da tudi ni mogoče govoriti o nekakšnem «radioaktivnem oblaku». Tako meni funkcionar državne ustanove za jedrsko energijo CNEN Giorcelli in pristavlja, da ni razloga za preplah: niti v Italiji oz. v Rimu, nad katerim naj bi se neznatni ostanki «radioaktivnega prahu» pojavili predvidoma v noči od nedelje na ponedeljek. (dg)

V TREH LETIH ZAIGRALA PET MILIJARD LIR

Neko londonsko sodišče je proglasilo za stečajnico Kitty Millinaire, 39-letno snaho grofice Bedfordske, ki je v treh letih zaigrala okrog tri milijone funtov šterlingov (skoraj pet milijard lir).

Lepa, elegantna in bogata Ketty Millinaire je neke vrste živ dokaz reka, da denar ni vse, da bogastva ni mogoče istovetiti s srečo (reku pa resnici na ljubo verjamejo le petičneži, ki se kljub vsemu nočejo osvoboditi težkih spon «nesreče» in si pridobiti srečo revščine). Sama in nesrečna si je Kitty preganjala dolgočasje v londonskih igralnicah z zapravljanjem bajnih vsot, zlasti še, ker je kot slaba igralka zmagovala le poredko. Igranju se je milijarderka začela predajati že pred petnajstimi leti, ko je podedovala po očetu pol milijona tedaj še solidnih funtov šterlingov, šele pred nekaj leti pa naj bi jo igralna strast vklenila v svoje spone.

Ženska vsekakor trdi, da ni sama kriva svoje nesreče: k razsipavanju premoženja naj bi prispevali v znatni meri tudi ravnatelji igralnic, ki so jo namenoma silili k pijančevanju, da bi omamljena od alkohola vztrajala pri zapravljanju. In tako je v nekaj letih polea gotovine Kitty zaigrala tudi dragulje in zlat nakit, avtomobila in nepremičnine.

Kljub premoženju, ki ga je zapravila v igralnicah, pa se ženska ne joče nad usodo; nasprotno trdi, da je srečna. «Počutim se dobro, ker sem prenehala z igranjem. Življenje je bolj zanimivo. Zapravila sem veliko, vendar pa sem se sprijaznila z življenjem in sem srečnejša kot prej.»

Morda bo tudi res, najbrž pa je sreča pričupne Kitty odvisna tudi od dejstva, da bo sedaj vskočil s svojim premoženjem soprog in da ji kljub stečaju ne bo treba skrbeti za vsakdanji kruh. Če bi se morala preživljati z napornim delom, če bi jo zvečer skelele žuljave roke in otrpli udi, če bi se s strahom spraševala, kaj bo pa jutri, bi najbrž ne skomignila z rameni in se požvižgala kar tako nad zapravljenim bogastvom. (vt)

Nov fašistični atentat v Rimu

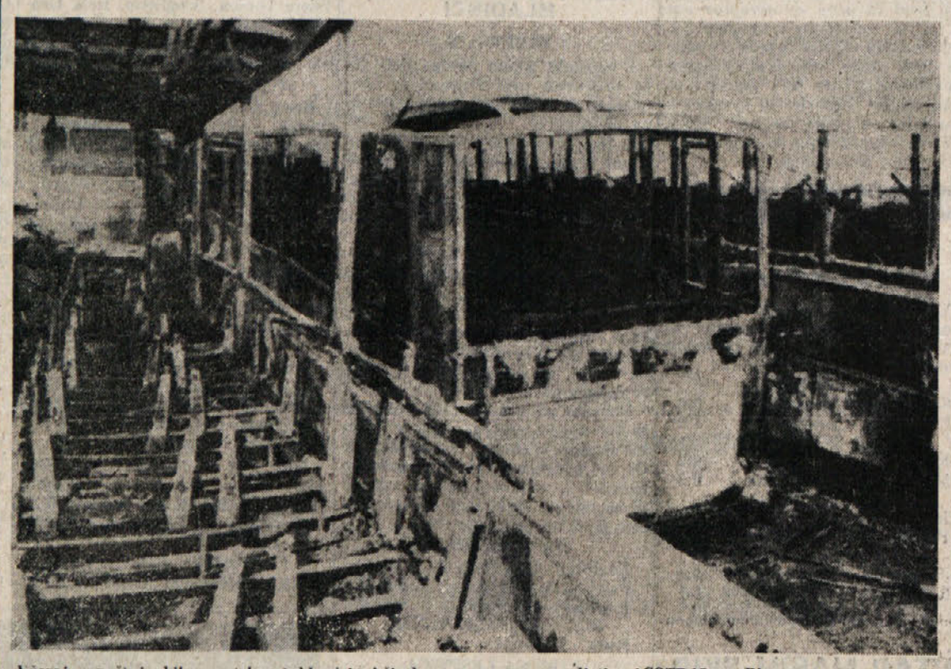

Včeraj ponoči je bil v avtobusni klonici občinskega prevoznega podjetja ACOTRAL v Rimu namerno zaneten požar. Zublji, ki so jim bili gasilci kos šele po petih urah, so popolnoma uničili osem, bolj ali manj poškodovali pa enajst vozil. Odgovornost za zločinsko dejanje si lasti neimenovana fašistična organizacija (ANSA)

VČERAJ PROTI DOMNEVNI ODKUPNINI OKROG 700 MILIJONOV LIR

Ugrabitelji izpustili milanskega industrijca Lodovica Zambelettija

Bocenski namestnik državnega pravdnika Cerqua zaplenil premoženje Ammonove družine, da bi tako preprečil izplačilo odkupnine za podjetnikovo izpustitev

MILAN — Včeraj zjutraj se je vrnil v družinski krog 37-letni industrijec Lodovico Zambeletti, ki ga je neznana zločinska tolpa ugrabila 16. novembra lani v neposredni bližini njegove tovarne zdravil v Baranzateju di Bollate nedaleč od Milana. Z avtom so ga pripeljali do prvih hiš Peschiere Borromea, kjer so ga pustili še s prevezanimi očmi. Dali so mu tudi telefonski žeton, tako da je kakih 10 minut pozneje klical svojce in prišla sta ga iskat oče Giulio in brat Alberto. Družinski zdravnik je ugotovil, da je njegovo zdravstveno stanje dobro (mož je deloma hrom).

Tovarnar je pojasnil, da so ugrabitelji z njim zelo dobro ravnali. Hranili so ga z izbranimi toplimi jedmi, ki jih je spremljal izključno s šampanjcem. Sicer je bil ves čas «jetništva» zaprt v mali sobi, kjer ga je obiskoval le zakrinkani moški, ki ga je oskrboval z živežem. Prve čase je bil vklenjen na tudi oči je imel prevezane in zamašena ušesa.

Odkupnino so svojci žrtve izplačali predvčerajšnjim, nočejo pa seveda povedati, koliko. Kaže vsekakor, da gre za 600 do 800 milijonov lir, ki jih je izročil četverici maskiranih in do zob oboroženih moških Lodovicov brat.

Namestnik državnega pravdnika dr. Pomarici, ki je minulo soboto opravil na domu Zambelettijeve družine hišno preiskavo in hotel zapleniti njena denarna sredstva, da bi tako preprečil plačilo odkupnine (tedaj ga je, kot znano, telefonsko «ustavil» državni pravdnik Gresti, nakar je njegov podrejeni zapustil preiskave o ugrabitvah), je izrazil zadovoljstvo spričo dogodka. Omenil je možnost, da so morda ugrabitelji spričo nastalega prahu okrog afere Pomarici - Gresti hoteli pokazati svojo korektnost in žrtev izpustiti takoj po prejemu denarja.

Pomarici je ponovno zatrdil, da se ne misli za sedaj ponovno lotiti ugrabitev, toda v sodnih krogih prevladuje prepričanje, da bo to kaj kmalu storil. Tudi zato, ker se število njegovih zagovornikov, ali bolje zagovornikov njegove «trde linije» (zamrzovanje odkupninam namenjenih zneskov), polagoma množi. Včeraj je npr. namestnik državnega pravdnika v Bocnu dr. Cerqua soglasno z neposredno nadrejenim odredil zaplembo premoženja družine ugrabljenega industrijca Anderja Ammona. Tega so odvedli 18. decembra lani, ne ve pa se, če so zanj že zahtevali odkupnino. Dr. Cerqua je ukrep utemeljil tako z dejstvom, da niso svojci 43-letnega ugrabljenega pokazali nobene volje do sodelovanja s preiskovalci, kakor z okoliščino, da bi morebitno — v tem primeru gotovo večmilijardno — izplačilo odkupnine postavilo v nevarnost delovna mesta tisočev uslužbencev Ammonovega trgovsko-industrijskega «imperija». Ammon, ki je predsednik trgovske mreže Despar Italiana in bocenskega hokejskega kluba in brat predsednika združenja gorenjepadiških industrijcev, izhaja iz morda najpremožnejše družine v Gornjem Poadižju; njeni interesi zajemajo najrazličnejše industrijske dejavnosti od živilske pa do kemijske. Gre za prvo ugrabitev v tej deželi. (dg)

Na prostosti tudi Francesco Falletti

LOCRI (Reggio Calabria) — Sinoči je bil izpuščen tudi 23-letni univerzitetni študent Francesco Falletti, ki je bil v rokah ugrabiteljev nič manj kot šest mesecev (od 28. julija lani). Mladenič je sin znanega kazenskega pravnika. Ni znano, kolikšna je bila odkupnina, gotovo pa zajetna: izplačana je bila v obrokih, a zadnji se je sukal okrog 190 milijonov lir!

OBISK PREDSTAVNIKOV SR HRVAŠKE NA DUNAJU IN V GRADIŠČU

Tudi gradiščanski Hrvati zahtevajo izpolnitev 7. člena državne pogodbe

Član IS Majerić zagotovil vso podporo prizadevanjem hrvaške manjšine v Avstriji - Zavrnjen predlog kanclerja Kreiskega o vstopu v svet za hrvaško narodnostno skupino skupaj z asimilantom Robakom

DUNAJ — Sedanji težki položaj gradiščanskih Hrvatov in sodelovanje z matičnim narodom ter njegova podpora: to so bile glavne teme pogovora člana izvršnega sveta in predsednika komiteja za odnose s tujino SR Hrvaške Ljuba Majerića s predstavniki gradiščanskih Hrvatov. Ljubo Majerić se je na Dunaju udeležil tradicionalnega srečanja gradiščanskih Hrvatov, ki ga prirejajo pod naslovom «Hrvatski bal».

Svoj obisk v Avstriji je Majerić izkoristil za srečanje s predstavniki društev in organizacij gradiščanskih Hrvatov. V Železnem (Eisenstadt) so se Majerić, veleposlanik Pribičević in predstavniki SR Hrvaške dolgo zadržali v pogovoru s predsednikom hrvaškega društva v Gradcu dr. Ivom Muellerjem in s predstavniki hrvaškega tiskarskega društva. Posebno pozorno so obravnavali predlog avstrijskega kanclerja Kreiskega, naj bi hrvaški predstavniki vstopili v narodni svet za hrvaško narodnostno skupino, v katerem bi bili tudi predstavniki Robakove asimilantske skupine, skupine, ki se je dejansko odrekla svoji hrvaški pripadnosti in je s tem izgubila vsako pravico, da po členu 7 državne pogodbe nastopa v imenu gradiščanskih Hrvatov. Njihovi predstavniki so zatorej tudi na tem pogovoru ocenili kanclerjev predlog kot poskus vračanja na staro prakso, namreč na zavlačevanje pri reševanju tistih osnovnih vprašanj manjšine, ki jih predvideva državna pogodba.

Vodstva društev in organizacij gradiščanskih Hrvatov so izrazila razočaranje spričo takšnega razvoja situacije in so ocenila, da je danes položaj manjšine težji kot kdajkoli prej. Zato so se odločno uprli zakonu o narodnostnih skupinah in sestavi narodnega sveta za narodnostno skupino, ki je predvideva s tem zakonom.

Hkrati so izrazili željo, da Jugoslavija in Hrvaška še naprej moralno in politično podpirata in ščitita to narodnostno skupnost in da matični narod še bolj poglobi in obogati oblike sodelovanja in pomoči. Poudarili so tudi potrebo, da se v tem težkem položaju še bolj strnejo vrste manjšine in da se razkrinka asimilacijska in germanizacijska vloga Robaka in njegovih somišljenikov.

Hrvaška manjšina je tudi zelo prizadeta zaradi neskončnega odlašanja oblasti, da uresničijo obljube o oddajah v hrvaškem jeziku na radiotelevizijji in zaradi diskriminacijskih potez do hrvaških učiteljev. Poudarili so, da je v Gradišču zavladala klima nestrpnosti do hrvaške narodnostne skupnosti, ki pa jo je mogoče odstraniti samo z doslednim uresničevanjem 7. člena državne pogodbe. Samo tako bi bilo mogoče ozdraviti vzdušje, zagotoviti medsebojno zaupanje in sodelovanje, kar bi bil tudi osnovni pogoj za izgradnjo mostu zbliževanja in sodelovanja obeh držav.

Predsednik republiškega komiteja Majerić in gostje iz SR Hrvaške so poudarili načelno in praktično doslednost jugoslovanske politike, da podpira manjšine in da nasploh sodeluje pri reševanju položaja narodnosti. Poleg številnih oblik sodelovanja med Avstrijo in Jugoslavijo, Hrvaško in Gradiščem ter drugih republik in pokrajin, manjšinsko vprašanje tistih, ostaja v središču zanimanja gosloVanskih narodov, saj sta na akutna vprašanja s tega področja resno bremenjujejo odnose med državama in nadaljnje razširjanje in poglabljanje sodelovanja obeh sosed na vseh področjih najstikov. (J. P.)

Smrtna kazen v Pakistanu za preusmerjevalce letal

RAVALPINDI — V Pakistanu so do lahko od danes dalje preusmerjevalce letal obsodili tudi na smrtno kazen. Po vojaškem zakoniku, ki je trenutno v veljavi v državi, bo preusmeritve, uspele ali ne, istovetili s hudimi zločini.

NARODNI SVET KOROŠKIH SLOVENCEV OBTOŽUJE

Koroška vlada prezira razsodbe ustavnega sodišča

Vse ostrejši kazenski in policijski pregon pripadnikov manjšine

CELOVEC — Sodne obravnave proti pripadnikom manjšine, ki jih postavljajo pred sodišče zaradi njihove dejavnosti za lastno narodno skupnost, so bile glavna točka zadnje seje predsedstva Narodnega sveta koroških Slovencev. Predsedstvo narodnega sveta je bilo mnenja, da na korenu žandarmerijo, upravno in sodno oblast zadnje sodbe avstrijskega ustavnega sodišča ne vplivajo ker še kar naprej postopajo proti pripadnikom manjšine, ne da bi svoje ravnanje preverili ob sodbah ustavnega sodišča.

Čeprav je ustavno sodišče ugodilo več kot polovici pritožb koroških Slovencev zaradi dogodkov v škocijanu avgusta 1976, ne prenehajo z nadaljnjim zasledovanjem pripadnikov manjšine, očitno s tajnim upanjem, da jih bodo enkrat le «ukrotili» in bodo Slovenci končno spoznali, da proti koroškim oblastem tudi najvišje sodišče nič ne more. Ne samo da doslej ni bilo niti enega disciplinskega postopka proti tistim, ki so bili udeleženi pri škandaloznem in človeškim pravicam nasprotujočem postopanju policije in se tudi nobena oblast resno ne ukvarja s to mislijo, so napravili nekaj žandarjev, ki so pri aretacijah Slovencev imeli vodilno vlogo med tem celo povišali. Tako ravnanje oblasti je naravnost posmehovanje sodbi ustavnega sodišča.

Za konec januarja in začetek februarja so spet napovedani procesi proti pripadnikom slovenske manjšine zaradi «upiranja državni oblasti». In tudi upravne oblasti niso dremale: križem rok: v zvezi s krajevnimi napisom v Pliberku, ki so ga žandarji nasilno odstranili, so izdali več kazenskih odredb.

V nadaljevanju je predsedstvo Narodnega sveta koroških Slovencev sprejelo tudi poročilo o pripravah za občinske volitve, ki bodo spomladi prihodnjega leta. (Sindok)

ŠKODA PRESEGA NEKAJ MILIJONOV NOVIH DINARJEV

Novomeški IMV uničil nove avtomobilske dele

Odgovornosti bo zaradi zapletenosti primera težko določiti

NOVO MESTO — Novica, da je novomeški IMV v staro železje in med smeti vrgel nekaj desetin ton novih avtomobilskih delov, je razburila vso javnost. Podjetje je ta podvig izvedlo kar se da naglo in na skrivaj, tako da pristojni organi tega niso mogli preprečiti. Preostalo jim je le to, da uvedejo preiskavo, ki pa ne bo kratkotrajna. Saj bo morala odgovoriti na zapleteno vprašanje, kdo vse je odgovoren za škodo, ki po vsej verjetnosti presega nekaj milijonov novih dinarjev, poleg tega pa ima še velike moralne in politične razsežnosti.

Na tiskovni konferenci, ki so jo na hitro sklicali v Ljubljani, sta danes na vprašanja novinarjev odgovarjala pomočnik generalnega direktorja IMV Ivo Ferkolj in direktor splošno - servisne organizacije Anton Šepec. Povedala sta, da je uničeni material iz konsignacijskega skladišča, delno pa tudi iz proizvodnih skladišč IMV. Po mednarodnih pravilih bi te rezervne dele moral prevzeti novi zastopnik Austina beograjski INTERPROMET ali pa bi jih morali vrniti v Anglijo ali uničiti.

Ker INTERPROMET tega ni hotel storiti, za to pa niso bili niti Britanci, je preostala edina možnost, da se uniči jo.

Pred tem je IMV 60 velikih kovčkov rezervnih delov vrnil carini, nato pa je to na licitaciji kupil od carinarne za 15 starih milijonov dinarjev. Zatem je IMV rezervne dele prodajal in pri tem iztržil 170 milijonov starih dinarjev, torej 11-krat več kot je zanje dal, za preostali del dozdevno nekoristnega blaga pa ni ostala druga izbira kot to, da bi bilo dobro, če bi pred uničenjem izvedli javno licitacijo tudi za lastnike avtomobilov, ker pa to z zakonom ni predpisano, so se vodilni organi tovarne za organizacijo prodaje zadovoljili s tem, da so svoj delavski svet obvestili, kaj nameravajo storiti.

Vse to in še marsikaj drugega pa ni moglo prepričati novinarjev, da je storjeno dejanje nekaj dopustnega, če ne gre že za malverzacijo. V času, ko si vsa jugoslovanska skupnost zelo prizadeva zmanjšati uvoz in izboljšati devizno bilanco, je IMV po logiki kapitalističnih družb uničil blago, ki je bilo vredno precejšnjo vsoto deviz, da bi seveda zavaroval sedanje visoke maloprodajne cene rezervnih delov.

JURE PENGOV

Atentat na vojašnico karabinjerjev v Milanu

MILAN — Včeraj ponoči malo pred drugo uro sta pred karabinjersko vojašnico «Scrivo D'Acquisto» v bližini velesejemskega razstavišča eksplodirali dve bombi, ki sta povzročili precejšnjo gmotno škodo. Prvo, ki je bila precej večja in močnejša od druge, so neznani atentatorji nastavili na okno uradov, ki so v pritličnih prostorih in precej dalеč od spalnic. Manjšo pa so odvrgli proti «fiatu 128», ki je bil parkiran približno dvajset metrov stran od uradov ter je bil last nekega karabinjerskega častnika.

Prva eksplozija je dejansko prebudila celo vojašnico in tudi stanovalce bližnjih poslopij, katerim je tudi povzročila škodo, saj so popokale vse šipe daleč naokoli. Napada do sedaj ni prevzela še nobena skupina, čeprav nekateri domnevajo, da se je nekoliko nejasno telefonsko sporočilo milanskemu poldnevniku, ki ga je v imenu skupine «nuclei armati comunisti» opravil neznani moški glas, nanašal na nočni atentat na karabinjersko vojašnico.

Humphreyeva vdova senatorka ZDA

FORT LAUDERDALE (Florida) — Do novembra letos, ko bodo nove volitve, bo senatorsko mesto bivšega ameriškega podpredsednika Huberta Humphreya zasedala njegova vdova Mariel Humphrey. Za senatorko jo je imenoval guverner ameriške zvezne države Minnesota in Mariel Humphrey bo tako edina ženska v senatu ZDA.

Dvajset otrok v 26 letih zakona

Dvajset otrok in deset splavov v 26 letih zakona: to je svojevrsten rekord 44-letne Lucie Rosciano iz Manfredonie. Zadnjega otroka je ženska povila v začetku decembra. Spora zumno z možem ga je imenovala za Massima, «saj sva v tem pogledu res dosegla maksimum». Na sliki: Lucia Rosciano v družinskem krogu (ANSA)

V Milanu predavanje o jugoslovanski politiki

MILAN — Pomočnik jugoslovanskega sekretarja za zunanje zadeve Miljan Komatina je imel v noči v mednarodnem inštitutu za politične vede v Milanu zelo uspešno predavanje o jugoslovanski politiki neuvrščenosti. Predavanja se je udeležilo veliko število diplomatov in znanih osebnosti te industrijske metropole.

Jugoslavija kot neuvrščena država, je dejal Komatina, podpira boj za neodvisnost, svoboden razvoj, samoopredelitev, kot tudi odpravo vseh oblik odvisnosti in nadvlade. Gibanje neuvrščenih, katerega aktiven član je tudi Jugoslavija, se v resnici bori za izgradnjo mednarodnih odnosov, ki bodo temeljili na enakopravnosti in reševanju mednarodnih vprašanj na demokratičen način, saj je to pogoj za napredek in mir. Takšna politika neuvrščenosti pa ne gre na račun nekaterim silam, ki dosegajo uživajo privilegij in monopolni položaj na škodo drugih narodov in celin. Odtod vmešavanje v njihove notranje zadeve in zato so tudi nekaterih neuvrščenih v večji meri rezultat zunanjih pritiskov kot pa notranjih, nesporazumov. (if)

V CORLEONEJU NEDALEČ OD PALERMA

Neznanci ustrelili sicilskega pretorja

Ni izključeno, da gre za nov mafijski zločin

PALERMO — S štirimi ali petimi streli iz revolverja so sinoči neznanci umorili 57-letnega odvetnika Uga Triola. Uboj je bil izvršen pred vhodnimi vrati poslopja, v katerem je stanoval, in to sredi Corleoneja 60 km od Palerma. Preiskovalna oddelka karabinjerjev in policije sta sprožila širokopotezno operacijo za izsleditev zločinca ali zločincev, ki pa je otežkočena zaradi narave poslov, s katerimi se je bavil pokojni.

Kot izvedenec za civilno pravo je reševal zadeve zavarovalninskega značaja in podobno, razen tega je v bližnjem Prizziju enkrat tedensko skozi deset let nadomeščal pretorja. Vsi, ki so ga dobro poznali, vedo povedati, da je šlo za poštenega in premočrtnega moža; kot človek in kot odvetnik oz. vicepretor je užival visok ugled.

Preiskovalci so spričo tega za sedaj mnenja, da je pri uboju morda šlo za maščevanje stranke, ki ji njegovo odvetniško nastopanje ni bilo po godu oziroma za morebitno represalijo mafije. Kaže, da se rajnik ni ukvarjal s politiko; njegova družbena dejavnost naj bi se omejevala na občasna srečanja s prijatelji še iz akademskih let.

Triolo zapušča ženo in dva otroka (še iz prvega zakona, kajti prva zakonska družica mu je umrla pred desetimi leti za rakom). (dg)

Splošna stavka v vsej Nikaragui proti režimu predsednika Somoze

MANAGUA — Umor demokratičnega časnikarja Chamorra nikaragujskemu diktatorju Somozi ni prinesel sreče. V vsej državi je namreč v teku splošna stavka proti njegovemu režimu, protivladno stališče pa so zavzeli tudi njegovi dosedanji zavezniki konservativci.

Zahtevo konservativne stranke so podpisali vsi člani vodstva, v njej pa je rečeno, da je njegov odstop edina možnost za ohranitev nacionalne enotnosti ter vzpostavitev demokratičnega reda in zakonitosti. Samozova vlada ne more zagotoviti izvajanja pravice in samo odstop vlade lahko zagotovi mir v državi. Konservativci predlagajo sestavo vlade, v kateri bi bile političe osebnosti, ki bi si ob podpori nacionalne garde, ki v Nikaragui opravlja policijsko in vojaško nalogo, zagotovila zaupanje ljudstva.

Anastasio Somoza je v svoji rezidenci v Montelimarju sklical voditelje svoje stranke, s katerimi je obravnaval zahtevo po odložitvi upravnih volitev, ki bi morale biti 5. februarja. Opozicija namreč zahteva odložitev zaradi napetega vzdušja v državi, ki ne jamči za pravilen potek volilnega posvetovanja.

Splošno stavko, ki jo podpirajo tako delodajalci kot delavci, so v znamenje protesta proti umoru časnikarja Chamorra proglasili delavci gradbene stroke, ki so se jim postopno pridružili tudi drugi, tako da je trenutno 80 odst. tovarn in trgovin zaprtih. Od srede je zaprta večina veleblagovnic v Managui, ki šteje 750 tisoč prebivalcev. V glavnem mestu je močno občutiti pomanjkanje živil, predvsem mleka. Tudi v Leonu, Granadi in Chinandegi je stanje dokaj kritično. Precejšnje težave povzroča tudi pomanjkanje bencina saj je velika večina bencinskih črpalk zaprta, pred odprtimi pa so dolge vrste avtov, ki čakajo na gorivo. Stavka tudi 16 tisoč delavcev največje sladkorne tovarne v San Antoniu, kakih 120 kilometrov od glavnega mesta.

Chamorro se je dolga leta kot direktor časopisa «La Prensa» boril proti družini Somoza, ki ima oblast v Nikaragui že celih 40 let in v rokah katere je ogromna gospodarska moč. Njegovi smrti, ubili so ga namreč iz zasede, so sledili vse hujši neredi, ki so jih kdajkoli zabeležili v Nikaragui. Na tisoče oseb je demonstriralo po ulicah Manague, kjer je prišlo tudi do hudih spopadov med nacionalno gardo in demonstranti, ki so sicer dosegli vsek ob pogrebu, ko je bil ubit poljski častnik. (if)